EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA I ROVIRA

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
EST, 16 - TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3726 - - BARCELONA, DIMECRES, 9 DE JUNY DE 1915 - - UN NÚM. 5 CÉNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST, 16. TELEFON 2298

ASPECTES I IMPRESSIONS

La Geografía

Aquell qui, en extrem mandrós, se escusava amb dites de l'Esclesiastes per a justificar no saber res ni estudiar res, tenia certa raó. *Vanitas vanitatum et omnia vanitas.*

—Tu et penses, perque t'has cremat les ceies estudiant, que sabs alguna cosa? Creus que tota la teva ciencia és alguna cosa més que vanitat? Ets metge, i et penses haver enfondit en l'essencia de la vida, i no pots matar dintre nostre l'eco de lo etern i el corcó del dubte. Ets geògraf, has posat etiqueta a tots els rius, a totes les muntanyes. Has sondejat els abismes del mar, has amidat la força dels vents i la furia del nuvols. Has posat fites a les fronteres, coneixes el firmament i escodrinyes la vida dels planetes. Per a què? Vanitat de vanitats. No sabs res, i si sabs això ja sabs molt,

Va parlar aixís mateix el gandul. Ell no estudiava cosmografía perque—deia ell—demà uns altres telescopis més potents portaran una revolta en el sistema planetari. No volía saber res del Dret perque—deia ell—la Justicia era encara una paraula vana. No estudiava enginyería perque malgrat la torre Eiffel i el pont del Llobregat encara ens trobem a la infantesa de l'art. La medicina, tant se'n hi en donava. Perquè? Si tampoc no trespassen el cancell de la mort, els metges. Demà un sabi aterrarà la teoría d'altre sabi; un baccilus se menyarà un altre baccilus. En quant a la geografía, la tenía en un mal concepte.

—La geografía? Però si és la més irrisoria de les ciencies. L'Africa? Es una península enorme i prou. Hi han 80.000 soldats espanyols que hi guerrregen i com si res: ningú en fa cas. Lesseps va venir i va convertir l'Africa en un continent. Lesseps? Si: el nom d'una plaça. Ah, si: els barcelonins no'n diem Lesseps, sinó Josepets—és allà on viu en Ribera i Rovira i en Lerroux. Roma desapareix com desapareix Cártago, Bagdad, que ja fou opulenta, ara ès miserable i anònima. La Prussia devé l'Alemanya imperial. N'hi ha prou amb el capricі d'un home, la rabieta d'un soldà, la ferocitat d'un reietó per a que tot se trasmudi. Una guerra, una conferencia, una expedició.

Imagineu-se, al pas que anem, lo que serà de aquí alguns anys el mapa del nostre planeta. Serà aixís l'Europa? No. Si venç l'Alemanya—suposem-ho, suposem-ho—què passarà? Doncs veurem la Bèlgica i el Nord de França convertits en provincies germániques. Això fora la realització de la primera part d'un somni. La segona fora l'absorció d'Holanda i Dinamarca: estan condemnades, si venç l'Alemanya. Heu's-aquí l'Europa alemanya des de l'Havre a Memel, al Báltic. Més endavant, allavors a costa d'Italia, el kaiser obriría una escletxa a l'Adriatic.

No venç l'Alemanya? Vencen els aliats, com és de justicia? Doncs aquí tenim la Dinamarca amb el Schleswig-Holstein de Hamburg a Lubeck. Se refarà el regne de Polonia. L'Alsacia, la Lorena, el Palatinat i la Prussia rhenana entre el Mosella i el Rhin seràn francesos. La Bèlgica formarà tot el Rhin-ençà. Els Balkans...qui ho sab? La Turquía 's mudarà a l'Asia, definitivament. Francisco Josep, l'emperaire en vaga, donarà la Dalmacia i el Tirol a l'Italia i la Galitzia a Russia. Italia haurà Trieste, el séu somni daurat. Ara veurem lo que vol la Anglaterra. Vol diner, vol derrotar la marina, el comerç alemany i vol la pau al món. El Japó també vol alguna cosa. Això per ara. Qui us diu que el Canadà, temps a venir, no serà un pais tant poderós com la mateixa Anglaterra, i l'Australia no serà una segona Amèrica? Si tota l'Africa del Sud, un día emancipada, no vindrà a ser una segona Alemanya? Rumiem un xic. Veieu aquest punt minuscul perdut en l'immensitat de l'Atlàntic? Doncs és Santa Helena. Quí ho havía de dir que fóra la presó del més gran conquistador del segles? Napolió, sí. Allà aon hi va cabre Napolió, hi caben una dotzena i mitja de Kaisers. Que saben lo que serà, demà, la Xina? I del perill groc, què'n saben? Res. I no ho saben perque no ho saben, sinó perque ningú sab res, ningú pot saber mai res,

Durant dos anys milers d'operaris forjaren, fongueren, emmotllaren, clavetejaren, reblaren, martellaren. Va sorgir una cosa enorme, macissa. Un *dreadnought.* Aquesta cosa que semblava enorme i eterna, que milers d'operaris s'havíen apressat a construir, un día perque va topar amb una aresta de roca, perque va encepegar amb un *iceberg* vagabond, perque va tocar una mina o amb un torpill, explota i se'n va a fons amb un minut. Després, és solament un munt de ferro vell tot rovellat.

L'Alemanya, ja'ns donava, als espanyols, el *peñón* de Gibraltar. Jo a Turquía li dono la lluna plena. I aquells que *saben* geografia diuen que Gibraltar era plaça anglesa. Doncs, no senyor: és espanyola: ens l'ha donada Alemanya segons diu en Mella, aquest redoblant de l'oratoria espanyola.

No, no, amic carissim que'm llegeixès. Estudiar, per que? Saber, per que. Per instalar dintre nosaltres una font de perennals disgustos. No hi ha ningú que sàpiga res. A Barcelona, només hi ha en Pompeu Fabra que sàpiga com se pronuncía Przemysl. Ningú més. En Mir i Miró quan troba una cosa despreciable, diu, desdenyós:—Això és una oda! Mossen Cinto va fer una oda a Barcelona que ningú de Barcelona coneix, malgrat aquella edició d'un mil-lió d'exemplars que'n va fer l'Ajuntament. No és que no coneguin la oda, sinó Barcelona. Hi ha molts barcelonins que no saben aon cau Barce ona. I molts regidors, tampoc ho saben.

Val, doncs, la pena d'estudiar Geografia?

IDEARI

Sardana i calañés

Hi ha dugues coses qui lliguin menys que la sardana i el «calañés»? Doncs jo les he vistes aparellades formant la mescla més estranya. Això era durant la progecció del film de la «Terra Baixa», indubtablement un dels films més pintorescs que hem vist mai. Heu de saber que en Sebastià usava «calañés», calça curta, mitja blanca, trajo de «toreador», bigoti i «mosca» esparteriana. Quan la Marta i el captaire arriven a la masía, Sebastià estava celebrant una fabulosa orgía en un patí moresc pintat de colors vius. S'asseien a la seva taula altres companys vestits com ell i cortisanes amb curta faldilla folgada, amb mantellina blanca, amb clavells al pit i al cap, és a dir, unes veritables «Carmens» d'òpera. Allí arribava la Marta, allí s'acomplía la tragedia, allí baixava el Manelic, allí la Marta usava, després de ser elevada a amistançada del senyor de la «mosca», un curt mantell de Manila brodat, amb el qual es cenyía el cos que l'havía de anar a trobar en els seus moments de ubriaguesa.

Lo més estrany no és això. El film és impresionat a Londres, l'actriu que interpreta la Marta és una americana. Ja sabem el concepte que tenen de lés nostres coses fòra d'aquí, el complet desconeixement dels nostres usos i costums i de la nostra manera de ser. D'això en tením dolorosos exemples cada día. Als ulls de l'estranger l'Espanya tota és una i no hi ha altra Espanya que la del «calañés» i del mantell de Manila. Quan el gran Gauthier feia el seu viatge «tras los montes», va venir també a Barcelona. Un pintor català el guiava i l'artista pintava les aquareles que havíen d'il-lustrar el volum. Davant de la façana antiga de la nostra catedral Gauthier feu també la seva aquarela. Però quan el llibre exía a la llum, al voltant de la Séu hi havía grans etzevares i prodigiosos mates de figueres de moro. Gauthier s'escusà en una carta al pintor català; l'editor ho havía exigit:—Coses d'Espanya sense etzevares ni figueres de moro? De cap manera!—Gauthier pacient havía voltat la nostra Sèu de tota aquella exòtica vegetació.

Els temps no han canviat de Gauthier ençà. Però lo risible està en que mentres aquell senyor de la «mosca» abraça a la senyora del mantell, se toqui una sardana. Cada cosa al seu lloc. I no és certament el lloc de la nostra dança popular el «calañés» i la «mosca».

L'AMIC

Per En Pi i Margall i En Vallès i Ribot

Complint l'acord darrerament près per la J. M. del nostre partit, a Barcelona, dintre alguns dies se farà entrega a l'alcalde de l'instancia següent:

«Excel-lentíssim senyor:

Catalunya té contret un deure etern d'agraiment i admiració per l'home que va encarnar, en el seu temps, el pensament polític de la democracia catalana. Per les seves dots altíssimes de pensador i per l'austeritat exemplaríssima de la seva vida, en Francisco Pi i Margall, honora la nostra raça i dona al nostre poble els nobles furs del regoneixement de la Humanitat. Catalunya, degut a l'acció ennoblidora del pensament d'en Pi i Margall ha conquerit al món un senyalat prestigi. Un dels més eminents propulsors de les doctrines democràtiques del mestre del Federalisme ibèric, fou el plorat patrici en Josep M. Vallès i Ribot. Pel Mestre i pel Deixeble, venim avui els federals nacionalistes republicans de Barcelona a demanar a l'Ajuntament de la vostra digna presidencia que honorant la memoria d'aquells dos grans catalans vinculi en la pedra del monument i en el record perdurable d'un nom de carrer, l'agraiment i l'admiració que la nostra ciutat sent per l'obra de justicia social i política que en Pi i Margall i en Vallès i Ribot compliren en el seu apostolat a Catalunya.

Existeixen ja els acords consistorials d'erigir un monument an en Pi i Margall emplaçant-lo en l'encreuament de la Granvía Diagonal amb el Passeig de Gracia, i de posar el nom d'en Vallès i Ribot a una de les avingudes ciutadanes. Venim, doncs, respectuosament, a demanar a l'Ajuntament de Barcelona el compliment immediat d'aquells acords consistorials, amb lo qual se donarà una gloriosa satisfacció a les aspiracions populars de Catalunya.

Visqueu molts anys, senyor Batlle de la ciutat de Barcelona. Salut i fraternitat.

Barcelona, 8 de juny de 1915.

Per la Junta Municipal de l'Unió Federal Nacionalista Republicana. — El president, I. Ribera i Rovira; el secretari, Antoni Palà.

Excm. Sr. Alcalde de la ciutat de Barcelona.»

CANÇONER

EL PÈSAM

De Edmond Rostand

IX

(Allà es fan troballes tristes del naufragi que s'han d'amagar.)
I repren Bernstorff:—Pel jorn de sufragi
se m'avisarà.

El desastre ha fet en Borsa alemanya
pujar les valors.
Se m'avisarà perquè jo encomani
les més belles flors.—

GERMINAL

ECOS

DEIXADESES

Havem llegit la llista dels obgectes recollits en els cotxes del tramvía durant el mes passat, quedant esgarrifats, com en quedem cada cop que llegím una d'aquestes llistes, no precisament pel gran nombre d'obgectes abandonats, sinó més encara per la calitat dels mateixos en sa gran majoría. Hi ha de tot lo imaginable.

Oblidar-se al tramvía un paraigües, un bastó, un llibre, això és fàcil i no vol dir que el qui té un descuit d'aquests sigui un deixat; però, és que hi ha home que perdría les calces que dú posades i dòna capaç d'oblidar-se fins del nom que l'hi varen posar al batejar-la. Aixís és com ocorren fets com el que anem a referir, rigurosament històric.

Prop de la una de la matinada, surten marit i muller d'un teatre. Ell, diu a la dòna:—No t'has deixat pas alguna cosa?—No; ja ho tinc tot.—La pell; el «manguito?—Tot ho he recollit.—No sé, doncs, me sembla com si ens deixessim «algo».

Petita pausa tot caminant Rambla amunt.

De prompte ella:—¡Els «gemelos»! — Ell:—No; jo els porto a la butxaca.—Doncs jo també tinc una mena d'engunia com si'ns faltés alguna cosa i no atino què.

Tot d'un plegat el marit s'atura donantse un cop al front amb la mà.—¡Ja ho sé! El «Pepito».

En efecte. Havíen anat al teatre amb una criatura de curta edat que s'havía quedat adormideta en un silló, i a l'anarse'n els pares s'havíen deixat el fillet.

¡Que ja és descuit!

▪ ▪ ▪ ▪

MADRID JUTJAT PER UNAMUNO

Heu's aquí lo que parlant de la que en Pompeu Gener anomenà coronada vila tentacular, escriu el distingit professor de la universitat de Salamanca al seu amic, el que ho és particular nostre i jove escriptor S. Sucre:

«A Madrid no sé cuando volveré. No me gusta aquello. Se pierde allí el tiempo lastimosamente. Aquella blandura ambiente i aquella atmósfera espiritual oleaginosa, acaba por desgastar el alma. Todo es cotarro y todos se entienden entre sí. Es el lecho de un río en que no hay sino cantos rodados. Y temo por mis esquinas, por mis queridas esquinas. No quiero redondearme. Mejor erizo.»

▪ ▪ ▪

UNA TRADUCCIO DE VIRGILI

Un d'aquests díes serà llegida a l'Ateneu Barcelonès la traducció catalana de l'immortal obra de Virgili «Eneida», que acaba de vertir curosament a la nostra llengua l'il-lustrat escriptor mossèn Llorenç Riber.

Es notable aquest fet per ser aquesta la primera traducció catalana que existirà de la «Eneida», i creiem que'l seu traductor n'haurà tret un bon partit que'ns permetí fruir bellament ses grans excellencies.

▪ ▪ ▪

LA DONA-ESFINX

Dintre de pocs díes tornarem a tenir en el Teatre Imperi a la Tórtola Valencia, junt amb la Pastora Imperio, al cap d'una extensa companyía de «varietés».

Tenía d'ésser aixís. La famosa dançarina s'avorría sobiranament a la capital de Saragoça, amb tot i que va ésser tan esplèndidament obsequiada pels intel-lectuals del «Paraninfo».

▪ ▪ ▪

EXPOSICIO GAUSACHS

A les Galeríes Dalmau, el jove dibuixant J. Gausachs hi té exposada aquests díes una serie d'obres seves ben originals i característiques.

Creiem que en Gausachs no ha assolit encara una marcada perfecció en aquest art que conreua, no obstant i acusar sos dibuixos i pintures un fort temperament que ben madurat farà produir-li amb facilitat l'obra personal que senyalarà evidentment el seu triomf.

CICLE HISTORIC de la Comedia Catalana

(Sessió de clausura)

Els entusiastes organitzadors d'aquest Cicle porten ja donades, fins avui, nou representacions, alguna de les quals han constituit èxits veritables, ja d'interpretació, ja de presentació, ja pel valor literari deles obres.

Ara, dijous vinent, tindrà l'oc la sessió de clausura d'aquest Cicle tant interessant, i és de creure que ls organitzadors veuràn coronats els seus esforços veient el teatre plè com sempre.

El programa és el que segueix:

«Quan l'amor ha encès la flama», comedia en tres actes, de l'Avelí Artís.

Quatre paraules de comiat, per en Francesc Curet.

«Gent d'ara», d'Eduard Coca i Vallmajor.

La sessió començarà puntualment a un quart de dèu, per acabar a bona hora.

Es despatxen localitats sense aument de preu, a l'Administració d'«El Teatre Català», Portaferrissa, 21.

Botxeríes

Ahir vespre, vora les aigües de l'estany qui s'adormía acariciat per la blancor de les oques quí bogaven cap a joc, la mirada distretament fita en les fumaroles amb que els obusos alemanys enquadraven als nostres aviadors, discorríem amb els companys sobre art i multituts — el «cabotinisme» o joglarisme que es calificà de malaltía neroniana i imperial — i l'atenció ridícola del públic pels «cabotins» o joglars si ho preferiu. Algú atribuí aquesta a la complicitat en que deu trovar-se l'espectador així que ha près l'entrada.

Avui llegint «Iberia» constato la curiosa coincidencia: l'Alexandre Plana amb una perspicacio ben profonda atribuint al preu barato d'una butaca i a «Joventut de príncep» la germanofilía de molts. Lo que sembla un tret de bon humor, enclou una profonda veritat que podría nomenar-se-la complicitat dels febles, substituint a voltes el mot complicitat per l'idea d'admiració. Complicitat i admiració que podríem calificar d'«espectadorisme». L'home feble qui ha «espectat», superficialment, com cal a sa feblesa, renuncia raramente a l'alabança de l'espectacle qui ha passat per així dir-ho a formar part integral d'ell mateix. Els bitllets circulars de l'agencia Cooks, facilitant els viatges ràpits i l'observació superficial dels paísos «espectats» han contribuit a la formació de les legions admiradores del geni alemany, perquè un día del tren estant vegeren carners de viles curiosament escombrats i assimilaren amb rapidesa el difícil art d'ingurgitar uns quants litres de cervesa sens evomitar-la. Pobres esperits nollatins! Esperits de cervesa!

▪ ▪ ▪

La majoría dels germanòfils no saben que les barbres teoríes dels estrategués alemanys han sigut patrocinades per certa escola pacifista, ben entès, amb finalitats comp'ctament oposades. L'institució de la Creu Roja ha sigut combatuda com causa indirecta de la possibilitat d'una guerra, l'aspecte de la qual perdía molts de sos trets d'horror sense perdre'n el fons, darrera la ficció d'un humanisme «a posteriori». Així, en vella llògica no cal tractar d'inhumans als vandàlics quefes teutons, car en el terreny de la dialèctica trovaràn la excusa i l'argument en aquelles teoríes pacifistes. Cal buscar la causa de menyspreu i avorriment en el fet d'haver transgredit les lleis que ells mateixos s'imposaren al posar llur firma al peu dels tractats internacionals. L'home que es compromet a fer un mal i arrivat el moment d'obrar fa el bé—és un home honrat en la paraula del qual no podem posar cap crèdit. Que haurem de dir del qui trenca sa paraula per a cometre crims? Cal preguntar-se quin esforç de bondat no caldrà fer després de la guerra per a allargar la mà a un alemany.

▪ ▪ ▪

La mà. Es el més noble i el més humà dels orgues del cos de l'home. Amb la mà cisellen llurs marbres nostres B. C. D... pinten llurs teles nostres E. F. G..., dibuixen llurs progectes de construccions tres H. I. L..., fixen llur pensament nostres R. N. O..., Es l'arrel que l'intel-ligencia exten vers l'avenir. Es símbol de l'amistat. Ella ha construit les catedrals on s'hi enlaira per a la pregaria. La cara i el geste del simi desvetlla nostra curiositat malaltiça—sa mà destrueix en nosaltres la Fè. Es el retrat de l'ànima. Sa manera de donar-se no ment. Apoi dels fronts fadigats, fa la caricia de les testes afligides. En un infant la mà és cosa tan bella, que si els homes devinguessin fetixistes en faríen llur divinitat. — La pedra dura, la palla podrida, la terra xopa damunt la qual ens hem sovint ajaçat, no m'han tret mai la sòn. Sovint, però, m'han desvetllat nits senceres la visió de les mans de criatura tallades a Bèlgica pels alemanys. Les veig voleiar exangües com ales blanques damunt de cels de fornal. Mans de nena qui no faràn mai randes. Mans de nen qui no seguiràn la gloriosa escola de llurs mestres pintors... Autwerpeu — són gegant... quanta pedantería fins en el crim!

Quina repulsió i quin horror no s'hauràn de vencer per a poder donar «la mà» als autors d'aquest crim! Però, hi ha verament necessitat de donar la mà a aquests homes, ni després ni més tart? Quina garantía poden donar els assassins de dònes i criatures de que no'ns trairàn com s'han traït ells mateixos i lur paraula?

F. PUJULA I VALLES

De l'U.F.N.R.

Centre Nacionalista Republicà

Avui, divendres, a les déu, del vespre es reunirà la Junta Directiva en sessió extraordinaria per a tractar assumptes d'importancia.

Es recomana la més puntual assistencia.

Festival

Com anunciàrem, en el Centre d'Unió F. N. R. del districte tercer tingué lloc un gran festival a favor de la Secció de Beneficencia del mateix.

El saló estava plè completament, havent-hi moltes hermoses i distingides senyoretes que amb sa presencia donaven a l'acte un ambient de gaietat.

A les deu en punt de la vetlla començà el festival com estava anunciat en el programa, anant la part musical baix la direcció del notable mestre i compositor don Antoni Astop.

El baríton Baldiri Balasch cantà varis fragments d'òperes, entre elles, «Il Pagliacci», «Carmen», «Hamlet» i altres, demostrant posseir una ben timbrada veu acompanyada d'hermosa dicció.

El tenor don Josep Boix cantà també troços d'algunes òperes, entre elles, «Tosca», «Marta», «L'Africana» «El Trovador» i altres. El senyor Boix feu en conjunt un molt lluit paper. El públic de Barcelona tindrà ben prompte la satisfacció d'admirar sos mèrits en els millors escenaris dels nostres teatres.

La simpàtica i aprofitada senyoreta María Rosa Claveria cantà l'Aria de «Bohemios», la peça «La Partida» i acompanyada del tenor abans esmentat cantaren el duo de «Bohemios», essent molt aplaudits.

Els citats números foren alternats amb molt boniques poesíes que recitaren varis joves i senyoretes del Centre.

La celebrada troupe «Les cinc alegríes» excèntrics transformistes, donaren a conèixer son extens repertori logrant fer passar una bona estona alegre a la tan distingida com nombrosa concorrencia.

Es posà després en escena la peça en un acte i un quadre «El sexo dèbil» per les senyoretes Revoltosa Bertini i Romeba i els senyors Clapera i Benet.

De l'execució devem dir que fou encertada per part de tots, resultant-ne un bell conjunt.

La dançarina Sarín executà alguns ballables. Desfilaren diferentes dances internacionals i acabà amb algunes varietats ibèriques. Fou molt aplaudida.

La festa acabà amb un lluit i familiar ball de societat.

Asistíren a l'acte, a més d'altres famílies, les de Pucurull, Pubill, Banús, Salat, Rabot, havent-hi també una nodrida comissió de radicals del districte, donant la seva presencia una nota de germanor republicana.

O. R. D. F. del Poble Nou

En aquest centre el diumenge passat hi donà la segona conferencia donya Carme de Castro, professora de tocología, tractant de «La dòna davant de l'amor i el matromoni».

La seva disertació constituí un gran èxit, aplaudint-la amb fervor al final la gran gentada que hi havía congregada.

El dissabte, a dos quarts de deu de la nit, el doctor Cembrano en donarà una tractant dels «Estudis geogràfics de la guerra».

Musicals

SALA MOZART

Excel-lent acollida obtingué nostre paisà el concertista de violí En Marius Mateo, en la seva presentació a la Sala Mozart, després de dotze anys d'absencia d'aquesta capital, d'aon va partir tot just acabats els seus estudis a l'Escola Municipal de Música.

Indubtablement es tracta d'un ver artista dotat d'un tal domini de la tècnica de l'instrument, que'l col-loca en el lloc dels provilegiats, puix són ben comptats els que puguin obtindre com ell els efectes d'un «Perpetuum mobile», de Ries i d'alguns fragments dels «Aires bohemis» de Sarasate, on feu prodigis de virtuosisme. Completa el seu merecimement el sò agradable de les notes, qual intensitat, si bé pert quelcom en les arcades llargues, és en canví, tan pulcre d'afinació i imprimeix aital delicadesa a l'arquet, que tot sovint atrau per la força emotiva.

L'auditori premià amb aplaudiments la notable interpretació de l'«Adagi» del «Concert en sol menor» de Max Bruch; els demés temps no s'adaptaren tant al seu temperament més acadèmic que fogós.

Respecte a les primeres audicions, la «Suite», de Ries, malgrat no ésser res de particular, no deixa de proporcionar lluiment a l'executant, sobre tot als darrers temps.

Les transcripcions dels «lieder» de Schumann, fetes pel concertista amb cura i apreciable coneixement dels factors necessaris, foren molt celebrades. El jove Marius Mateo sigué ovacionat tot sovint, tenint d'incloure fòra de programa tres peces, entre elles «Reverié», dé Schumann, i «Canzonetta», de D'Ambrosio. El pianista en Josep Sabater, el conegut mestre del Liceu, acompanyà al violinista amb molta discreció.

ORPHEUS

El crim del carrer de Sant Ramón

Vista de la causa

A les dèu del matí arribem al Palau de Justicia per a assistir a la segona sessió del sorollós procés, vulgarment conegut pel crim de la Blanca.

Una gran gentada, en ordenada renglera, espera que s'obri la sala. Per a donar una idea de lo que pot la curiositat en certa gent, direm que'ls primers llocs de la qúa eren ocupats des de les sis del matí. De set a vuit foren molts els qui prengueren torn. Malgrat l'aglomeració de gent, l'ordre fou perfecte, cuidant del mateix diverses parcelles del cos de seguretat.

Excusem dir que hi havíen tots els primers (??) contribuïents de Barcelona, i lo b ò i millor de les veínes de la processada.

A les onze i minuts el president del Tribunal declara oberta la sessió.

La sala queda plena en un instant. A la tribuna hi veiem moltes senyores elegantment habillades. Per a obtenir una tarja d'invitació hi ha qui posa en jòc més influencies que si cerqués un empleu del Municipi.

Mercès a les precaucions adoptades, a la taula de la premsa no més hi veiem que a periodistes autèntics, donant-se an aquests tota mena de facilitats per al compliment de la seva missió.

Acte seguit el president senyor Longué continúa l'interrogatori de la Blanca.

La Nieves Domingo, a les preguntes del president, insisteix en que la veritat dels fets la exposà en sa declaració d'ahir, essent per lo tant, segons ella, falses les vuit declaracions que prestà durant el sumarí.

Es cert que vaig dir que durant la meva conversació amb el Sebastià i la Vicari varen sortir dos desconeguts que els assessinaren i que prometeren salvar-me la vida si guardava silenci, confiant-me després alguns objectes per a que'ls guardés; però això jo ho vaig dir, per no perjudicar la dignitat del meu espòs. Jo no volía que ell s'enterés de la meva infidelitat. Repeteix que'ls diners que li donava el Ramón, no eren a títol de préstam sinó com a correspondencia als favors de caràcter íntim que ella li dispensava.

El president diu que és precís que brolli la veritat d'una vegada i requereix novament a la processada per a que expliqui amb tota fidelitat lo ocorregut. ¿Còm és, diu el senyor Longué, que vostè va tenir por en declarar que sostenía relacions ilícites amb el Ramón Sebastià, estant ausent el seu marit, i avui davant d'ell no dubta en fer aquesta confessió?

El defensor, en Julí Piferrer, protesta de la forma amb que interroga el president, venint a dir que coacciona a la declarant.

El senyor Longué, donant mostres de una viva indignació, s'encara amb l'advocat defensor dient-li que el coneix perfectament el seu deure, i que no s'aparta per rès de les facultats que li concedeix la llei. Imposa una multa de 100 pessetes al defensor i l'amenaça amb ferlo detenir a l'acte si torna a faltar, segons ell, a la Presidencia.

A noves preguntes del president, insisteix la Blanca en que lo que va dir davant del jutge fou una pura comedia, i que ho declarà per imposició.

Diu que tal vegada és cert que va dir que va pendre 55 durus de la cartera del Ramón; però que ara afirma que això és fals. Moltes coses les contestava sense saber lo que'm deia, diu.

En quant al ganivet el va comprar el Ramón Sebastià, junt amb ella, a una botiga del carrer Nou.

—I, doncs, per què no ho deía en son dia?

La Blanca contesta que no ho va dir per creure que no tenía importancia aquest detall. (Rumors.)

President: Vaja, veig que és inútil posar rès en clar. Digui, d'una vegada: ¿Es veritat que vostè devía moltes quantitats i que per a sortir de l'apuro va concebir el crim?

—La veritat, contesta la Blanca, és lo que vaig dir ahir.

I no poguent-la treure d'aquí, el senyor Longué dóna per acabat l'interrogatori.

Seguidament se procedeix al del marit de la Blanca, el sargent Progrés Marquès. Vestix, com ahir, d'uniforme i ostenta diverses condecoracions, entre elles, dugues creus del mèrit militar.

Com que'l fiscal i el Marquès parlen amb veu molt baixa, no entenem ni una paraula. Creiem que'l Marquès deu haver incorregut en alguna contradicció, perquè es llegeixen les anteriors declaracions del processat.

A les preguntes de l'acusació privada i de les defenses, el Marquès explica lo que passà el dia del succés, que anà d'un lloc a l'altre en busca de la seva muller.

Diu que la minyona li digué que la policía havía detingut a la Nieves. Allavors ell sortí en busca de la seva dòna trobant-la en un carrer quan la portaven presa. «¿Què ha passat?» va preguntarli, contestant ella que rès. Diu que després va anar a la delegació de policía exigint an ella que declarés la veritat de tot.

Afegeix que li constava que tenía 500 pessetes, però que li foren entregadés pél Ramón en calitat de préstam. Insisteix que no li agradava gens el negoci a que es dedicava la Blanca, lo qual ja li havía dit diverses vegades; que quan era a Melilla li enviaba lo que li sobrava del seu sòu, després de pagada la manutenció. La seva paga era de 99'50 pessetes.

Afirma que no sospitava de l'infidelitat de la seva muller i que d'haverse'n enterat l'hauría degollada.

A preguntes del seu defensor i del president, el Marquès acaba la seva declaració jurant pel seu honor de militar que és ignocent, negant, per lo tant, tota participació en el crim.

Se passa a la prova testifical.

El primer testimoni és el delegat qué fe d'investigació criminal, en Ramón Carbonell.

Explica la seva intervenció en el descobriment del crim fins a la detenció de la Blanca.

Afirma que'l Marquès se va presentar a la delegació per propia iniciativa i que va sofrir un desmai quan se li digué que la seva muller era l'autora de l'horrible crim. Explica minuciosament com, al seu judici, degué ocórrer la sangnant escena.

A preguntes del defensor del Marquès diu que aquest digué a la Blanca, a l'ésser interrogada a la delegació:

—«Anda, dí la verdad de todo al señor Carbonell».

Com se pot veure, la declaració d'aquest testimoni ha sigut altament favorable pel sargent Progrés Marquès.

Es cridat a declarar el germà de la Nieves, i en ús de les facultats que li concedeix la llei, se nega a dir rès.

Declara després un altre testimoni no aportant cap dato de major interès.

A un quart de dugues el president declara sospès el judici, per a continuarlo avui, a les deu.

El públic desfilà ordenadament, essent molts els que esperaven la sortida dels processats.

Govern civil

Contra la gent del mal viure

El governador digué ahir als periodistes que havía ordenat fer una activa represalia per la policía de les dònes de mal viure que's queden tota la nit per molts carrers cèntrics de la ciutat.

Digué també que les que siguin denunciades pagaràn la multa per ordre governativa sense contemplacions, no havent-hi necessitat de passar pel Jutjat de primera instancía.

Les questions obreres

Per fí ha quedat solucionada la vaga d'obrers textils de la fàbrica de Mañé i Urdeix, de Sant Genís de Vilassar, que feia tants mesos que durava.

Així ho ha telegrafiat l'alcalde del poble al governador.

Sembla que s'ha convingut en establir un torn per a que els vaguistes puguin fer uns quants jornals cada setmana.

Visites

Una comissió de joventuts radicals ha visitat al governador a queixar-se de les molesties que els ocasionen els alemanys hostatjats a l'excorxador de Gracia.

—El president del Círcol de Belles Arts senyor Trías ha invitat al governador a l'inauguració de l'exposició de tapiços d'en Eulbena.

—El secretari de la Societat de Pesca Marítima ha parlat amb el governador sobre la manera de que rebin carbons d'Asturias amb tarifa mínima i única, a fí de poder continuar l'exercici de la industria pesquera.

—Uns llogadors d'automòbils han exposat al governador el seu parer de que els agents municipals s'extralimiten al detenir els autos no pertanyents a l'Unió Gremial, pel sol fet de circular. Creuen que, si bé l'Unió té l'exclusiva dels llocs de parada, no es pot impedir la circulació dels no agremiats, amb tal de que no ocupin dits llocs.

El senyor Andrade ha ofert parlar-ne amb l'alcalde.

—Han visitat al governador civil el diputat a Corts senyor Vila i el regidor senyor Matons.

De Policía

L'agent de vigilancia don Lluis Alcalde fou atropellat per un carro al carrer d'en Tamarit, no rebent per sòrt cap lesió.

—Un jove ha presentat a la delegació de policía de Llotja una denuncia contra el seu tutor i un oncle seu, per suposar que li defrauden la pensió alimenticia a que diu que té dret.

—La policía ha denunciat al jutjat un minyó per suposar-se'l autor de la substracció d'alguns objectes i un impertinent d'or, valorats en 200 pessetes, d'un establiment d'òptica del passatge d'Escudellers on estava empleat.

—Durant la processió de la Barceloneta fou detingut un minyó per haver tractat de robar el rellotge a un espectador.

—Abans d'ahir una parella de seguretat tingué avís de que se sentía soroll a un pis del passeig de Sant Joan, 13, els esatdants del qual eren fòra.

Els agents anaren a dit pis i sorprengueren un home, qui declarà dir-se Esteve Fortuny i haver entrat per a robar.

Un company d'ell flairà el perill i tingué temps de fugir.

Joes Florals de Molins de Rei

Veredicte

Premi primer. Flor natural: Número 11. Les tres cançons de la donzella. Lema: Mon idem semper... etc.

II. Número 230. L'hostal del Vila; Lema: Episodi.

III. Número 106. Noves de França. Lema: La Creu Roja.

IV. Número 231. Tardoral.

V. Número 61. Mo'irreienques. Lema: Enfi'all.

VI. Número 60. De la vida. Lema: Miré, pero no he visto... etc.

VII. Número 205. Avia «Catrina». Lema: La rondallaire.

VIII. Número 190. Pitlis. Lema: Perfums de muntanya.

IX. Número 194. Alegría de la vida del camp.

X Número 182. L'encís d'un retorn. Lema: Passional.

XI. Número 125. Sonets pluvials. Lema: ¡Aigua sempre!

XII. No s'adjudica.

Extraordinari: Número 42. Nevant..... (De la col·lecció «Tres flors).

Barcelona 30 de maig de 1915.

Francesc Matheu, president; Ramón Suriñach Baell, Ambrosi Carrión, Rafel Folch i Capdevila, Joan Granger, M. Gras Vila, Francisco Freixas, Magí Murió, vocals; Josep Muntané, secretari.

La poètica festa se celebrarà el vinent diumenge a les quatre de la tarde.

Per invitacions i detalls, Boquería, 47, sastrería.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL

Companyía Simó-Raso

El dissabte tindrà lloc el debut de la companyía del gran actor Ricard Simó Raso, procedent del teatre Cervantes, de Madrid, que tant grat record deixà l'any passat.

El número de funcions és de 23 estrenant-se «La leyenda del maestro», de Josep Ramos Martín; «Los ídolos», de Pellicer i Fernàndez del Villar; «Pastor y Borrego», d'Enric Alvarez i Muñoz Seca; «Mi querido Pepe», de Pasos i Abatí, «El Pajarito», de Muñoz Seca; «La crisis del matrimonio», de Perrín i Palacios; «Don Inocencio en Madrid», de Ceferí Palencia; «El ilustre huésped», germans Alvarez Quintero; «El remendón», de Luego; «La afición», de A. Ramos Martín.

El repertorí és molt nodrid.

S'han obert un abonament a diari, un a díes de moda i un altre a díes d'estrena.

Per les noticies que tenim, prometen ésser molt concorregudes i selectes les funcions esmentades.

Heu's aquí la llista de la companyía:

Actrius:

Irene Alba, Carme Calvo, Josefina Infiesta, Pilar López, Angela Palencia, Carme Palencia, Celia Reina, Nativitat Ríos, Josefina Roca, Josefina Segura, Amalia Simó, Rosario Toscano.

Actors:

Ferràn Aguirre, Manel Caba, Genar Guillot, Pau Hidalgo, Ricard Marchante, Ignasi Meseguer, Francisco Molinero, Nicolau Perchicot, Antoni Ramírez, Ricard Simó Raso, Gonçal Vico.

Apuntadors:

Serafí Lozano, Emili Girón, Robert aZppino.

La funció del debut la composen l'estrena de la comedia «La leyenda del maestro» i el juguet còmic «Mi querido Pepe».

VARIES

Ha mort a Valencia, al Cabañal, la celebrada tiple còmica Ampar Guillem, que tantes campanyes havía fet als nostres teatres, essent molt volguda pel nostre públic.

—Es diu que l'empresa del Teatre Novitats portarà a la Ciudad Lineal de Madrid la revista «Plastic Films».

—S'ha desmentit la nova referent a la mort de l'aplaudit actor valencía don Vicens Mauri.

La Diputació

Comissió Provincial

La Comissió provincial ha despatxat els següents assumptes:

Secció de Comptes municipals. — Dictamens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Calaf, La Nou, Montengre, Sant Pere de Premià, Sant Sadurní d'Ossormort i Ullastrell, tots de l'any 1913.

Secció d'Hisenda. — Informe al senyor governador sobre el recurs interposat per don Josep Mundó Anglès i altres comerciants i industrials d'aquesta ciutat contra la legalitat de l'arbitri sobre obertura de nous establiments consignat en el pressupost municipal de la matèixa per a l'any 1912.

Decret de tràmit en l'expedient de pérdó de contribució territorial incoat per l'Ajuntament d'Aguilar de Segarra amb motiu de la pedregada ocorreguda en son terme el dia 20 de juny de l'any darrer.

Idem íd. en l'expedient de perdó de contribució territorial incoat per l'Ajuntament de Fonollosa amb motiu de la pedregada ocorreguda en dit poble el dia 20 de juny de 1914.

Varies

Han estat a visitar al senyor Prat de la Riba don Ramón de Manresa, don Jaume Bofill i Matas, don Romà Fabra, don Josep María Sabater i don Bonaventura María Plaja.

—Ahir a la tarde es reuní la comissió d'Instrucció Pública i Belles Arts despatxant alguns assumptes de tràmit.

—Es ja a Gualba, exposat al públic, el projecte de pont damunt la riera de dit poble que tantes vegades queda incomunicat per manca de tant important millora.

La població està molt satisfeta i espera que els elements i personalitats que s'han interessat per aquest assumpte, especialment la nostra Diputació, continúin treballant fins assegurar la construcció del pont per tot el present estiu.

Reportatges Artístics

Exposició Bulbena

En la futura Exposició de tapiços que s'obrirà demà dijous a les 4 de la tarde al Círcol de Belles Arts, presentarà don A. Bulbena una preciosa col·lecció que ha d'ésser sens dubte admirada pels professionals i pels bons aficionats.

Els tapiços exhibits són 23 en els que aparèixen tractats els següents assumptes:

«Historia de Thelemac»; I. Thelemac demana a Calipso sa protecció; II. Neptunus fa naufragar el vaixell d'Ulises; III. Dança i festeix de les nimfes; IV. «Idili». Fruita prohibida. V. Fructidor (paneau decoratiu); VI. Siegfried escoltant el cant de l'ocell; VII. Angel. Cel amunt. VIII. «La Maja y los embozados (Goya)»; IX al XV. Obres de misericordia; XVI. «Alegoría». A l'Institut del Salvador dels Pàrvuls; XVII. María de la Mercè; VXIII. Mater Dei: XIX. Sant Vicens de Paúl; XX. Entre flors; XXI. Triomf de la Bellesa (panneau decoratiu); **XXII.** Eros; XXIII. Idili cortesà.

Avui a les sis de la tarde se celebrarà en l'expressat Círcol un lonx en honor de les autoritats, crítics i directors de la premsa diaria i no diaria, quin acte, que tindrà caràcter íntim, promet ésser molt animat i nota de perfecta armonía entre els elements artistes.

El Municipi

Notes de l'alcaldía

Amb una comissió de propietaris recorregué aquest matí l'alcalde senyor Pich la part plana de l'antic terme municipal de Sant Martí, enterant-se amb sorpresa que la majoría de les fàbriques, per estar mancades d'albanyals o pous negres, desaigüen a les hortes, lo que constitueix un greu perill per a la salud del veinat.

Ha disposat que immediatament es comuniqui al governador civil per a que aquest ho posi en coneixement de la Junta provincial de Sanitat, a l'objecte de que's prenguin mides enèrgiques, per a evitar el temut perill; al mateix temps ha comminat als propietaris de les fàbriques per a que compleixin lo preceptuat a les ordenances municipals.

—La marquesa de Castelldosrius ha presentat una instancia a l'Ajuntament solicitant autorització, d'acord amb la empresa concessionaria de les atraccions del Saturn Parc per a la celebració d'un festival nocturn el día 17 dels corrents, per a atendre a les apremiants necessitats de la classe obrera. Solicita, aixímateix, que pugui aumentar-se fins una pesseta el preu de cada una de les entrades que en dit día es venin per a concórrer al festival. Per a major comoditat del públic i especialment de la classe obrera el senyor Pich ha disposat que les oficines per a la expendició de cèdules personals estiguin obertes els dissabtes, fins a les nou de la nit.

—La Comissió de Governació ha solicitat de la d'Hisenda senyalt consignació per la quantitat de 2,500 pessetes, per als gastos de la «Semana municipal» que's projecta celebrar durant els díes del 5 al 10 del pròxim mes de juliol.

—Desitjant l'alcalde accidental senyor Pich procurar per tots els medis que quedi garantida la salud del veinat, principalment en aquesta època de calors, s'ha dirigit per medi d'oficis a tots els tinents d'alcalde, encomanánt-es hi la necessitat de que per medi dels agents a les seves ordres extremin la vigilancia per a impedir els criaders de conills i de tota mena d'aus en les galeries o a l'interior de les vivendes, castigant per tots els medis que estiguin a la seva mà aquesta mena d'infraccions.

Permisos solicitats

Han acudit a l'Ajuntament en demanda de permís:

Don Ramón Pintó per a instal·lar un electromotor als baixos de la casa número 75 del carrer d'Urgell.

Don Jaume Valls per a instal·lar dos electromotors als baixos de la casa número 49 del carrer del Perill.

Don Vicens Albert per a instal·lar tres electromotors als baixos de la casa número 18 del carrer d'Amalia.

Els senyor Hugo Heutsch i companyía per a instal·lar un electromor a la casa número 112 del carrer de la Diputació.

Don Gastó G. Rivals per a instal·lar un electromotor i una fornal als baixos de la casa número 350 del carrer de Pere IV.

Don Joan Majó per a instal·lar un electromotor als baixos de la casa número 414 del carrer de Consell de Cent.

Don Andreu Cerdà per a instal·lar un electromotor als baixos de la casa número 138 del carrer de Pere IV i Pujadas, 77.

Don Climent Vilaldach per a instal·lar quatre electromotors als baixos de la casa número 190 del carrer d'Aragó.

Don Josep María Anglès per a instal·lar un electromotor als baixos de la casa número 296 del carrer de la Diputació.

Lo que's notifica als veins i propietaris a quins puguin interessar les referides instal·lacions.

Una petició

Ha visitat a l'alcalde accidental el president de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, recordant-li que en temps del senyor Boladeres anà a visitar-lo una comissió de dita entitat i de representants de l'Academia de Belles Arts, del Centre de Mestres d'Obres i de l'individu del jurat del concurs d'edificis urbans de 1913 l'arquitecte senyor Salvat, pregant-li se servís executar l'acord consistorial de 1913 près a proposta de la junta de dit concurs otorgant el premi a l'Hospital de Sant Pau i a la confitería Llibre.

Manifestà també el senyor Bassegoda al senyor Pich que la representació que en aquell moment ostentava veia amb creixent disgust se deixessin de celebrar els concursos d'edificis i establiments urbans instituïts en 1910, i que no comprenía com a pesar de la seva anterior reclamació no hagués dictaminat la comissió d'Hisenda presidida pel senyor Rosés sobre un acord que li fou sotmès en febrer de 1914, o sigui després de quinze mesos. I amb doble motiu per tractar-se de commemorar la filantropía de don Pau Gil, fundador de l'Hospital i els mèrits dels arquitectes Domènech i Montaner, autor d'aquest, i Sagnier, autor de l'establiment de don Cuillem Llibre.

El senyor Pich es manifestà molt ben disposat, pregant se li elevi una instancia per a recabar una prompta resolució a causa de trobar-se enterat de tots els detalls per haver format part del jurat de 1913 com a president de la comissió de Governació.

La conducció de les aigües

Se proposa a l'Ajuntament que en mèrits del concurs obert per a l'adjudicació de la contracta de les obres i treballs necessaris per a la distribució de les aigües dels naixements de propietat d'aquest Ajuntament, situats en l'exterme municipal de Moncada, se faci dita adjudicació a don Josep Cuyàs i Peri, en nom i representació de la societat «Cuyàs Ferrer i companyía», que's compromé a realitzar dites obres i treballs en el plaç de noranta díes hàbils, per la quatitat de quatre centes noranta i una mil pessetes, si el pagament es verifica en metàlic i pel preu abans consigant amb augment del quinze per cent si es verifica en títuls del Deute Municipal i es torní el resguard de dipòsit a la Societat «Foment d'Obres i Construcions» que fou l'altre postor que acudí al citat concurs i quina proposició no resulta ésser l'acceptada.

També en mèrits del concurs obert per a l'adjudicació dels serveis de suministre de tubus i peces accessories de fundició per a la distribució del cabal de aigües dels naixements propietat del Municipi situats al terme municipal de Moncada, se farà l'adjudicació de dit suministre a la societat metalúrgica «Duro Felguera», amb sugecció als preus i pactes proposats en la proposició.

Se proposa que's desestimi per improcedent i infundada la protesta presentada a l'Alcaldía en 10 dels corrents pels senyors Lacoma Germàns i altres, contra el concurs abans referit i que's sol·liciti del governador civil de la provincia la exempció de subasta.

NOTICIES

El dijous a la nit tindrà lloc a la Sala Mozart un interessant concert pel notable guitarrista Emili Pujol, essent l'acte patrocinat pel Círcol de Belles Arts. En el variadíssim programa figuren escollides obres de compositors nacionals i estrangers.

▲ La primera l'ició del Curs sobre la ensenyança elemental de l'Estructura i de l'activitat socials (curs de don Eladi Homs), pertanyent als cursos monogràfics d'alts estudis i d'interès nacional, tindrà lloc avui, a les set de la trade, a la sala de Ciencies de l'Institut d'Estudis Catalans.

La entrada queda reservada a'ls senyors inscrits. Es prega la estricta puntualitat.

▲ L'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió avui, dimecres, en la que continuarà la discusió de la comunicació del doctor Solduga, prenent-hi part els doctors Monturiol, Pujol i Brull, Suñé i Medàn, Presta, el doctor Figueras Parés, de Girona, a propòsit d'un cas de l'aga antiga de la còrnea; dificultats presentades per a obtenir la curació. Doctor Gallart: Consideracions clíniques sobre casos de càncer del gros intestí. Doctor Vidal Fraxanet: Malalties dels ulls resultants de condicions patològiques del nas (casos clínics).

Rellotgeria Girod.-Plaça de Catalunya, 4

Rellotges plata i metall, classes econòmiques.

▲ La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut l'acta de constitució del Patronat local de la Vellesa de Caldes de Montbuy. Formen dit Patronat l'alcalde don Ramón Aimerich, el capellà don Joan Alemany, el jutge municipal don Francisco Padrós i els veíns don Francisco Montserrat, don Avelí Xalabarder i don Joaquim Mas.

▲ Es deia ahir al jutjat de que s'havía decretat la presó sense fiança del detective Julibert, que fou detingut abans d'ahir, per denuncia presentada per don R. F. per estafa de cinc mil pessetes.

—Molts malalts de l'aparell digestiu es queixen de la dificultat en les digestions, tardant a vegades, en comptes de tres o quatre hores, vuit i dèu o més en acabarles. Amb l'ELIXIR DE SAIZ DE CARLOS s'abreugen les digestions, lo mateix en l'estómac que en el budell, per aument de força funcional.

▲ Se diu que en els Jocs Florals de Molins de Rei ha obtingut la Flor Natural el nostre volgut amic i llorejat poeta l'Enric Cubas, que ja obtingué tant senyalada distinció en el darrer certamen científic literari de l'Ateneu Igualadí i en els Jocs Florals que organitzà la batalladora entitat del nostre partit, Ateneu Democracia d'U. F. N. R. del districte setè.

Rebi el jove i pulcre poeta la nostra més coral enhorabona amb motiu d'aquest nou èxit.

▲ Al local de la Federació Catalana d'Esperantistes situat al carrer de la Palla, número 8, principal, el conegut propagandista don Josep Grau donarà avui dimecres a les nou i mitja de la vetlla una conferencia pública sobre el tema: «Serveis pràctics prestats per la llengua auxiliar esperanto durant la guerra europea.

Hi queden invitats tots els esperantistes i el públic en general.

▲ La Casa Municipal de Lactancia durant el mes de maig ha prestat els següents serveis:

Puericultura, 2.028; Laboratori, operacions d'anàlisi practicades, 550; pediatría, 878; tocoginecología, 908.

Total 4.364.

▲ L'Ajuntament de Mataró ha acordat iniciar el segur de pensions per a la vellesa a favor dels seus empleats.

Aquest segur es realitzarà a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, constituint-se pensions de retir de sis rals diaris incluint-se les mateixes en el règimen oficial amb totes les ventatges i bonificacions a que el mateix dona dret.

Transmetrà les operacions corresponents la Caixa d'Estalvis de Mataró en virtut de la delegació que a la mateixa té confiada la referida Caixa de Pensions per a la vellesa i d'estalvis.

▲ La llista dels premis donats per a ésser regalats en el ball que's celebrarà el dissabte a la Bohemia Modernista organitzat pels venedors del mercat de Sant Antoni són els següents:

Ric estoix amb paraigües i bastó, punys de plata. Obsequi de les cases Bar Amigó i Miquel Rovira, organitzadors de les festes.

Sac de mà per a viatge, obsequi de la casa J. Smandia.

Tauleta de centre, obsequi dels magatzems «Les 11 portes».

Una peça de madapolàn, obsequi de la casa «La Mariposa», de la Viuda Fusté.

Rica camisa per a home, obsequi de la casa Vilardell, del carrer de l'Hospital.

Aparell de Sidral, obsequi de la casa Teixidó.

Rellotge de senyora, obsequi de la casa «La Antigua Perla», del carrer de Sant Antoni.

Bonic vano, obsequi de la casa Pere Sanz.

Botella d'essencia superfina, obsequi de la casa Pere Betriàn.

Corte de pantalón, obsequi de la casa Dalmaci Amat.

Caixa de paper per a fumar especial, obsequi de la casa Pucurull.

Estoix amb perfums, obsequí particular.

Sombrero per a home, obsequi de la casa «Chambergo», del carrer de l'Hospital.

Rica panera replena, obsequi de la pastelería casa Padrosa.

Una dotzena de vanos fins, obsequi de la casa Rubert Laporta.

La Política

Els catalanistes

En breu inaugurarà la Unió Catalanista la campanya de divulgació dels principis continguts en el seu programa.

Com a preparació d'aquesta campanya el doctor Martí Julià donarà una conferencia desenrotllant el tema «Les orientacions de l'Unió Catalanista».

Denuncies

Han estat denunciats l'«Heraldo Germánico», per injuries al rei de Bèlgica; «El Intransigente», per injuries als emperadors d'Alemanya i Austria, i «El Progreso», per injuries al Papa.

Amants i vinents

Arribà ahir de Girona el governador d'aquesta provincia senyor marquès de Casa Segovia, sortint cap a Madrid en l'exprés de la nit.

Marítimes

Han entrat al nostre port els següents vapors:

«Cabo Corona», de Palamós, amb 5 passatgers i càrrega general; «Cabo La Plata», de Bilbao i escales, amb 16 passatgers i càrrega; «Villena», de Cartagena, amb 75 passatgers i càrrega general; «Montevideo», de l'Havana, amb passatge i càrrega general.

Han sortit els següents vapors:

«Isleño», per a Iviça; «Paulina», per a Valencia; «Francolí», per a Gandía; «Mahó», per a Mahó.

Els successos

ATROPELLS

A dos quarts de quatre d'ahir a la tarde fou curat al dispensari de Sant Andreu un noi de dèu anys nomenat Enric Arnant, habitant al Pont de les Mulana, 27, per presentar varies ferides de pronòstic greu, ocasionades per haver sigut arrastrat per un remolc d'un tramvía d'Horta.

—També rebè varies ferides de pronòstic reservat produides per un tramvía de Sant Andreu, Francesc Roca Maranillla, de 29 anys, casat, habitant Passeig Meridana, 116, baixos. Fou curat al dispensari de Sant Andreu.

ACCIDENT MORTAL

A l'estació de França ahir a la tarde un tren al passar per l'encruament del carrer de Pallarz agafà a un home nomenat Joaep Miquel Giménez Torregrosa, de 25 anys, habitant al carrer de Pere IV, 48, botiga, seguent conduit al dispensari del Parc on se li aprecià la fractura del crani morint als pocs moments.

INCENDI

En el carrer d'Alcanar, núm. 24, primer, primera, hagué un comenssament d'incendi, cremant-se les robes d'un llit.

El vigilant del carrer i alguns veins solocaren el foc amb facilitat.

En Iu Bosch

Ha mort a San Sebastiàn don Iu Bosch, nom molt reputat a Espanya i a l'estranger, on havía residit molt temps posant ben alt el nom de Catalunya. Esperit emprenedor i actiu, comerciant per excelencia i ensems un home de cor, trobaren en ell franca acullida les nobles iniciatives de l'humil a qui prestava el seu concurs moral i material.

Va néixer a Arenys de Mar, essent un dels fundadors de la «Jova Catalunya» en companyía dels Guimerà, Oler, Bartrina, Mateu, Vidiella, Martí Folguera, Sardà i Ixart.

Els estudis principals a que es dedicà foren els financiers, considerant-se'l com una autoritat indiscutible en aquest important ram de l'activitat humana.

Des de molt temps residía a París, on tenía una molt acreditada casa de banca, amb una sucursal a Londres. Les relacions que comptava en aquestes dugues capitals eren nombroses.

Era un protector decidit dels artistes catalans que a la veína República es trobaven, podent dir que molts deuen un gran impuls al seu concurs desinteressat.

Es negà rodonament a intervenir en la política espanyola, havent-se li ofert càrrecs molt importants, que refusà sempre.

Pel motiu de trobar-se delicat de salut vingué a Espanya després de declarada la guerra, anant a viure a Madrid i a Granada i darrerament a San Sebastián, on ha trobat la mort.

Descansi en pau el conseqüent català quina pèrdua ha sigut sentida d'una manera general a la nostra ciutat.

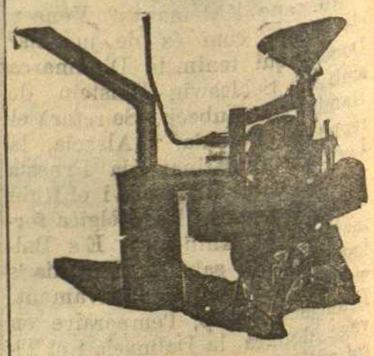

Els Cafès **La Portorriqueña**

Són els més fins i aromàtics-Bonsuccés, 1

La Guerra Europea

Segueix l'ofensiva dels aliats en el front occidental, amb nous progressos.—Al S. E. d'Habuterne s'ha lliurat una acció encarniçada en la que triomfaren els aliats.—Els russos segueixen a la defensiva en tot el front.—Victoria dels italians a la linia del Isonzo. — Segueix l'invasió del territori austriac.—El Govern austriac en crisi.—L'alcalde de Brussel·les és maltractat pels alemanys. —Gestes de dos avions anglesos.

D'Espanya

(PER TELEFON)

Espanya a Bèlgica

El ministre d'Espanya a Bruselas, senyor marquès de Villalobar, comunica al ministre d'Estat que amb motiu de l'aniversari del natalici del rei han sigut nombroses les felicitacions i mostres de respecte i adhesió que ha rebut, tant per a S. M. com per a Espanya, destacant-se entre totes elles la visita a la Legació del governador general de Bèlgica, baró vin Lissing, que es presentà acompanyat del baró von der Lackn, del comte de Warrach i del seu ajudant, per a fer presents els vots de felicitats al rei i al Govern espanyol, i la del burgmestre de Bruselas, que hi anà acompanyat de l'Ajuntament en ple, fent similars vots i manifestacions als tets abans per les autoritats alemanyes.

Tant a Bruselas com en tot el país s'han fet públiques iguals manifestacions d'apreci i respecte al sobirà i a Espanya, agraint nostra ajuda i afecte en les crítiques circumstancies que aquell atravessa, veient-se aïçada la bandera nacional a tot arreu i havent-hi l'ocs, com a Liège, en que revestí caràcters d'imposant manifestació, venent-se emblemes espanyols a benefici de «L'œvre du vêtement des prisonniers belges», que foren ostentades igualment per belgues i alemanys, resultant d'això que tots estan reconeguts per aquesta bona obra que està sota l'advocació de nostre sobirà.

Afegeix nostre representant a Bruselas que la quantitat d'oficis d'Ajuntaments belgues, comunicacions, cartes i targetes és tal, que per a comunicar-les en detall sería necessari montar un servei especial a la Legació, éssent prova de la alta simpatia i afecte que ha guanyat a Bèlgica el nom d'Espanya.

Per la neutralitat

El senyor Alcalà Zamora ha elogiat la Zterminant declaració de neutralitat del Zsenyor García Prieto i les gloses que aZ ella hi ha posat el senyor Burell.

Estima que abrumada per les manifestacions adverses de la opinió la tendencia bel·licosa guarda un silenci passatger, sense que de moment prengui ambient la rèplica apassionada; però creu que aquesta circumspecció durarà poc, perquè l'intervencionisme, encara que sense arrelament en el poble, arrelat en les oligarquíes polítiques i reforçat per posicions posteriors sorgirà així que judiqui la ocasió propícia.

Creu, per tant, el diputat demòcrata, que necessita estar molt alerta Espanya, a la qual s'intenta sorpendre i arrastrar contra sa voluntat, i que apenes reapareguin propòsits tals, s'han de combatre sense treva, per tots, fins on alcancin les forces de cadascú, i així està disposat ell a fer-ho, per la seva part. I s'ha de demostrar al país que la guerra sería una agressió, per immotivada, i freda, ignominiosa, un esforç apagador, un perill per la pau interna, la ruina econòmica i una aventura suicida que conduiría a un desastre incalculable en las de derrota, i en el de victoria confunta a enrobustir i perpetuar pel nostre propi sacrifici els obstacles i tutelas amb que topa la política exterior d'Espanya.

De l'Estret

Algecires. — En el port militar de Gibraltar ha fondejat un creuer francès, que ve a fer provisió de carbó i queviures.

També han fondejat dos trasatlàntics que se suposa van carregats d'efectes militars per als Dardanels.

Molts vaixells de guerra atracaren en el port militar i en els molls de carbó, i després de fer provisió han marxat mb diferent direcció.

En els molls comercials s'hi veuen grans quantitats de tota classe d'articles i nombroses barcaces atracades al moll que estant esperant data per a descarregar.

Ha cridat l'atenció a Gibraltar la presencia d'un presoner de guerra alemany que, acompanyat a prudencial distancia per un centinella, es passejava pels carrers de la població.

Des de l'intent de fugida que motivà l'enviar la majoría dels presoners alemanys a Malta no s'havía permès la sortida als que aquí quedaven.

En tot el matí d'ahir s'observà gran moviment a l'Estret de vaixells de gran port.

Alguns s'aturaven davant de Gibraltar comunicant per medi del telegraf de banderes i altres amb el vapor del servei de l'Almiralat.

Es diu que són transports militars que van als Dardanels.

El comandant i alguns oficials del cuirassat nort-americà «Nova Carolina» han visitat Algecires tornant a Gibraltar.

Correspondencia amb alemanya

La Direcció general de Correus i Telegrafs, en vista d'haver-se pogut habilitar la via de Portugal per poder enviar la correspondencia a Alemanya, ha revocat l'ordre telegràfica del día 25 de maig darrer relativa a la suspensió del servei de Correus entre Espanya, Alemanya, Austria Hongría i Turquía.

Per tant, a partir del día d'avui s'admetran en totes les oficines de correus la correspondencia ordinaria i certificada; en el ben entès que queda declinada la responsabilitat de l'administració espanyola cada vegada que l'esmentada correspondencia surti del servei espanyol.

La correspondencia per Austria-Hongría i Turquía es cursarà incloent-la en el despatx per Alemanya.

Ademés, com s'ha anunciat anteriorment, s'avisarà al públic la sortida del primer vaixell nortec que toqui Cádiz i que porti correspondencia cap els expressats destins.

El govern i la premsa

El ministre de la Governació ha celebrat aquest matí una altra reunió amb els directors de periòdics i agencies que no havíen estat convocats fins avui, i, com en les anteriors conferencies celebrades, els reunits han ofert el seu concurs condiciona. al Govern per tot lo que signifiqui manteniment de la neutralitat.

Ha parlat a continuació el ministre de la possibilitat de que l'arribada a Madrid de determinats elements coincideixi amb el recruiment de propaganda que el Govern està disposat a tallar per tots els medis i a ultrança.

—Ningú, sigui qui sigui, podrà fer variar al Govern la linia de conducta que s'ha proposat, per lo que respecta al manteniment de la neutralitat. No podem consentir, deía, que els treballs que el Govern realitza, amb el concurs de tots, per pacificar els esperits, siguin conturbats per ningú.

Ferms en el nostre propòsit de viure en el més complet aïllament en la lluita armada, sufriríàn un llastimós error els que pretenguin trobar en el Govern facilitats amb relació a propagandes, qualsevol que sigui el criteri que les inspiri.

El nostre desig és que les exhortacions amistoses del Govern serveixin de frè als exaltats; però si els sistemes de persuasió resultessin inútils, s'apelaría, sense contemplació, a altres medis més enèrgics.

Els reporters que visiten al ministre li han donat compte de l'arribada a Madrid, procedent de París, del senyor Blasco Ibàñez.

De l'estranger

(PER TELEGRAF)

La situació general

A França i a Bélgica

Comunicat oficial francès de les onze d'anit

París. — El comunicat oficial francès de les onze d'anit, diu així:

«Al sector del Nort d'Arras el combat continúa molt violent. Els nostres progressos continúen. La lluita d'artillería ha estat tota la jornada ininterrompuda i violenta a Fond-Buval, Ablain, Souchez, Neuville i Ecurie.

A Neuville prosseguim l'assetjament de l'enemic a l'illot de cases de l'Oest de la població.

Al Laberinte hem dirigit contra el centre de la posició atacs convergents que han progressat. Arribem en dos punts al reducte central de la posició. Varis contratacs s'han produit i tots han estat rebutjats.

El nostre atac al SE. de Hebuterne ha reexit completament. Hem pres l'assalt dugues linies enemigues i la Granja de Tout-Vent, fent 400 presoners no ferits, entre ells 7 oficials i prenent ametralladores, el nombre de les quals encara no ha pogut ésser determinat. Sobre'l terreny han quedat alguns centenars de cadavres enemics. Un sol contratac alemany s'ha produit i ha estat immediatament deturat.

Al Nort de l'Aisne l'enemic ha multiplicat els esforços desesperats per recuperar les dugues linies de trinxeres que li vàrem pendre ahir. Després de portar reforços, en automòbils, des de una distancia de 80 kilòmetres, l'enemic ha contratacat furiosament i ha estat completament rebutjat. Sobre'l terreny hi ha uns 2,000 morts alemanys. Hem fet 250 presoners, entre els un oficial d'artillería i 28 sub-oficials. Hem pres sis ametralladores. Altres es troben sota les runes. Hem destruit amb metralla les tres peces de 77 milímetres que ahir varen caure en nostre poder, perquè estaven en una fondaria, darrera de la segona linia, de la qual som amos, i no haurien pogut ésser portats a les nostres linies a causa de la violencia del foc.

Entre Soissons i Reims hem rebutjat alguns atacs locals i progressat un centenar de metres en el bosc del Sud de Ville-au-Bois.

A la Champagne, prop de Mesnil, tropes alemanyes que eren portades de la seva segona a la seva primera linia, probablement amb objecte de pronunciar un atac, han estat dispersades per la nostra artillería.

A Vauquois, com repressalia, hem ruixat amb líquit inflamant les trinxeres de l'enemic, el qual ha contestat amb violent bombeig.

Al restant del front, res a senyalar».

Comunicat oficial francès de les tres de la tarde

París. — Diu el comunicat oficial de les tres d'aquesta tarde:

«Al sector del Nort d'Arras, durant la vetlla i la nit s'han desenrotllat algunes accions d'infantería en les vessants de l'Est del turó de Lorette. L'enemic ha respost amb un atac i tres violents contratacs. Les posicions no s'han modificat per una part ni per altra.

Al NE. de la Sucrería de Souchez hem fet nous progressos.

A Neuville Saint-Vaast ens hem apoderat, en un violentíssim combat, d'un nou grup de cases.

A la regió del Laberinte ha estat rebutjat un contratac alemany.

Al SE. de Habuterne els alemanys han intentat recuperar les posicions que darrerament han perdut. Han estat rebutjats per quatre vegades. Hem aixamplat el nostre guany cap al NE. Ens hem apoderat de dugues linies de trinxeres alemanyes en un front de 500 metres, fins a la carretera de Habuterne a Serre. Hem fet 150 presoners, d'els 100 no ferits.

A Russia

Comunicat oficial rús

Petrograd (oficial). — A la regió de Jourauno algunes unitats enemigues han franquejat el riu Dniester.

A la vall de Lukwo hem rebutjat alguns atacs i hem fet més de 100 presoners.

A l'Oest de Kolomea hem rebutjat a l'enemic. Els austriacs han deixat uns 5.000 morts davant de les divisions russes. Hem fet 700 presoners.

A Italia

Comunicat oficial italià

Roma (oficial). — Les tropes italianes prossegueixen amb regularitat a la presa de possessió, a l'altra banda de la frontera, de posicions importants, sense trobar seriosa resistencia.

Segueix la lluita d'artillería.

A la linia de l'Isonzo les tropes italianes estàn en estret contacte amb l'adversari. Sota la protecció de l'artillería hem arribat per tot arreu a la vora de l'Isonzo.

El govern austriac

París. — Els diaris publiquen un telegrama de Lugano dient que a l'Austria es formarà un nou Gabinet, passant al ministeri de l'Interior el comte de Tizza i encarregant-se de la presidencia del Consell un membre de la oposició parlamentaria.

Visita presidencial

París. — M. Poincaré va arribar el diumenge a Verdun.

Va visitar el terreny conquerit al Koevre, els Eparges, el bosc de Le Prêtre i el bosc d'Ayllí. Va felicitar les tropes i va imposar condecoracions a nombrosos oficials.

Aquest matí ha tornat M. Poincaré a París.

El Zeppelin abatut

Amsterdam. — El «Telegraf», en una informació de Sasdegrand, diu que un aeroplà francès i un d'anglès varen atacar un Zeppelin que volava damunt Masaamoand, prop de Gant, abatent-lo i morint 28 homes de la tripulació del dirigible. Aquest va caure damunt d'un orfelinat, ocasionant la mort de dos infermers i dos òrfens i ferint algunes altres persones.

A les colonies alemanyes

Londres (oficial). — Els anglesos han ocupat Sphinhaven, al litoral oriental de Nyassa, apoderant-se de gran quantitat d'armes i aprovisionaments.

Bombeig

Roma. — Segons un comunicat de Marina, uns contratorpillers italians han bombejat per tercera vegada Montfalcone, incendiant Chateau-Denino.

Un dirigible italià ha tirat bombes a Pola.

L'alcalde de Brussel·les

París. — «L'Echo de París», en un despatx d'Amsterdam, diu que els diaris holandesos asseguren que M. Max, Burgmestre de Bruselas, que fou internat a Glatz, sofreix tuberculosi, agravada per les males condicions de la presó.

El governador alemany de Bèlgica, von Bissing, s'ha negat a concedir la llibertat a M. Max.

Budistes i musulmans

Londres. — El día 28 de maig, amb ocasió de les festes de l'aniversari del naixement de Buda, varen produir-se desordres a Kanhy i Colombo.

Els budistes varen saquejar els establiments dels musulmans i varen cometre nombrosos assessinats.

Han estat fusellats alguns revoltosos. El Govern domina la situació.

Defunció

París. — «Le Figaro» anuncía que ha mort a Veldegrace el visalmirall Aubert, quefe de l'Estat Major de la Marina.

Vaixells enfonzats

Londres. — Un submarí alemany ha torpillejat i enfonzat al gran vapor de pesca anglès «Star of West», salvant-se la tripulació, que ha desembarcat a Aberdeen.

Londres. — Un submarí alemany ha tirat a fons al vapor pesquer anglès «Dromio».

La tripulació s'ha salvat. Ha desembarcat avui a Peter Head.

Un submarí alemany ha torpillejat el barco anglès «Sullight», davant de la costa irlandesa. Un vapor pesquer ha recullit i desembarcat la tripulació del «Sulligth».

L'estat del rei de Grecia

Atenes. — El butlletí facultatiu publicat a mitja nit, sobre l'estat del rei de Grecia, diu que la temperatura és de 39 graus i 6 dècimes; polsacions, 125; són intermitents.

Italia i Anglaterra

París. — El ministre d'Hisenda italià senyor Carcano, i el canciller del Tresor d'Anglaterra, Mr. Mackanna, en conferencies celebrades a Nice els dís 4 i 5 d'aquest mes, han arribat a un perfecte acord sobre les condicions d'una operació financiera anglo-italiana.

Cap a Grecia

París. — El príncep Jordi de Grecia marxa de París aquest vespre, amb la princesa, dirigint-se a Italia, on embarcaràn en el torpiller «Tarento», que'ls conduirà al Pireu.

Bombeig zeri

Londres. — L'Almirallat publica un comunicat dient que un Zeppelin ha efectuat la nit darrera un raid sobre la costa de l'Est d'Anglaterra, tirant bombes incendiaries, que han ocasionat dos incendis, 5 morts i 40 ferits.

Londres (oficial). — Dos aviadors anglesos han bombejat i incendiat un hangar de dirigibles a Evere, prop de Bruselas.

L'aviador Varneford ha tirat bombes a un dirigible, entre Gand i Bruselas. El dirigible ha explotat i ha caigut amb violencia.

L'explosió ha obligat a l'aviador a aterritzar en les linies enemigues, però ha pogut renuar la volada i ha tornat ilès.

Reclutament a Anglaterra

Londres. — A la Cambra dels Comuns, Mr. Asquith ha declarat que la crida dels reclutes ha donat resultats molt satisfactoris, afegint que'l Goevrn es proposa continuar en l'actual sistema de reclutament.

Després Mr. Asquith dona la benvinguda a Italia, que s'adhereix als aliats i saluda als valents soldats i marners italians que han vingut a participar en una lluita de la que depenen les llibertats de tot el món.

Autonomia de la Mongolia

Pekin. — Russia, Xina i Mongolia se han posat d'acord sobre l'estatut de Mongolia, la qual devé autònoma, baix la sobirania nominal de Xina.

Alemanya als Estats Units

Washington. — La nota de Alemanya consentint en indemnitzar els perjudicis causats pel torpillament del vapor «Gulflight» i explicant que el torpillament fou comès per error, afegeix que ha sigut impossible posar en clar el bombardeig del vapor «Bushing» per uns aviadors alemanys i demana als Estats Units que proporcionin al Govern alemany més amplis detalls. Un atac efectuat per medi de quatre bombes no anava dirigit contra cap vaixell nortamericà.

Els aviadors atacaren, en els paratges indcatis a un sol vapor desproveit de pabelló i de senyals distintives, essent possible que aquest vaixell fos el «Bushing».

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefónic i postal de EL : POBLE : CATALÀ

ESPANYA

Conferencies telegràfiques telefòniques

Madrid, 8 de 9 matí a 12 nit

La «Gaceta»

La «Gaceta» publica:

Disposant que per als treballs de la Comissió de funcionaris del Suprem que es va crear en 5 de maig últim s'hi agregui el degà del Col·legi d'Advocats Madrid.

Relació de documents anulats per haver-se perdut pertanyents a individus que estàn en situació militar.

Determinant el màxim d'ingrés que han de disfrutar els beneficiaris de cases barates, a Palma de Mallorca.

Anunciant concurs per a repartir el primer 50 per 100 de la subvenció de l'Estat que determina l'article 31 de la llei sobre règim de cases barates.

Disposant es dongui els ascensos de escala a alguns catedràtics d'Institut.

Exposició Comercial de Melilla

El Centre Comercial Hispano-Marroquí ha dirigit als industrials una circular invitant-los a que envin productes de sa fabricació per a exhibir-los a l'Exposició d'Expansió comercial que aviat se ha de inaugurar a Melilla.

Les despeses d'exposició i transport i les de instalació són gratuites.

Per a l'acte inaugural s'invitarà al Govern i a personalitats de la política i de la Ciencia, de la industria, de l'agricultura i del comerç.

L'estany de Riudecanyes

L'Ajuntament i diputats provincials han visitat l'estany de Riudecanyes, que estanca 2.600.000 metres cúbics d'aigua. S'ha obert el sobreixidor i s'ha produit una cascata, que ha causat un bonic efecte.

Una vaga

S'han declarat en vaga els obrers de la fábrica de paraigües de la Guindalera, que ascendeixen a uns 250.

A la tarda s'han presentat a la secretaría de la societat d'oficis varis de la Casa del Poble, nomenant-se una comissió que formularà les peticions concretes que han de fer-se.

El Banc d'Espanya

Diu «El Diario Universal»:

Segons les xifres que s'inseriten en el balanç del Banc d'Espanya i tenint en compte les operacions a l'estranger per compte del Tresor públic, el saldo d'aquest està fòra dels termes del convent.

Menys mal que dintre de pocs díes quedarà normalitzat de resultes de l'emprèstit que ha d'efectuar-se.

Parla en Dato

Avui han visitat al senyor Dato a la Presidencia, el president del Congrés, senyor González Besada, el nou capità general de Sevilla, senyor Giménez de Sandoval, el senyor Rodríguez de la Borbolla i el ministre de la Governació. Aquest li ha donat compte dels telegrames de provincia, els quals no acusen novetat. Entre els i els que directament reb el cap del Govern n'hi ha bastants de felicitació pel manteniment de la neutralitat.

En una conferencia telefònica que'l president ha tingut amb el rei li ha comunicat el monarca que a les quatre de la tarda marxa cap a Madrid, trobánt-se bé de salut.

Ha anunciat el senyor Dato que demà, a dos quarts de cinc de la tarde, es celebrarà a la presidencia un Consell preparatori del que el dijous ha de celebrar-se al Palau.

Els funerals pel general Azcárraga tindràn lloc el divendres a Sant Francisco el Gran. El mateix día, a les sis de la tarde es procedirà a la inauguració del monument al general Vara de Rey.

La Cort marxarà a la Granja lá setmána pròxima.

Ha donat el president del Consell la noticia d'haver estat ajusticiat el reu de Pamplona. Entre'ls telegrames de Pamplona rebuts pel Govern solicitant l'indult n'hi figura un del senyor La Cierva.

Els telegrames del Marroc no acusen novetat.

Ha insistit el senyor Dato en que el Govern no s'ha ocupat encara de la provisió d'alts càrrecs, ni se'n ocuparà en el Consell de demà, ignorant la data que ho farà i la extensió que's donarà a la combinació que s'hagi de realitzar. Per lo tant, és infundat lo que's digui en pro o en contra de que la combinació s'hagi de reduir a cubrir les vacants de president del Senat i president del Tribunal de Comptes. Així al menys ho assegura el quefe del Govern.

El conjuncionistes

La minoría de la Conjunció republicana-socialista es reunirà avui, a les cinc de la tarde, a la secció tercera del Congrés.

Viatge ajornat

El ministre de la Guerra no emprendrà demà el seu projectat viatge a Andalucía perquè té d'assistir el día 11 a la inauguració del monument a l'heroi del Caney, general Vara de Rey.

Quadres den Rusiñol

Una notable tela d'en Santiago Rusiñol titulada «Jardín de Aranjuez», està exposada a l'aparador central de lá Exposició permanent, Príncep, 4. Estarà exposada durant tota aquesta setmaná i s'està preparant altra Exposició molt interessant, la qual s'inaugurarà el día 14.

Un succés

Aquesta matinada, de resultes d'una discusió que tingueren per gelos, s'han trobat en el pas a nivell del barri de les Peñuelas, Martí Iglesias Tiza i Melquiades González.:

Cara a cara els dos adversaris, el Melquiades ha dit a son contrari: — Defensa't amb lo que tinguis, que vaig a matar-te.

El Martí no potava cap arma i al veure que'l retador treia un ganivet s'ha posat a còrrer, refugiant-se a l'entrada de la casa número 11 del carrer del Labrador, perseguit pel Melquiades, que ha entrat allí i li ha clavat l'arma.

Al sortir del portal l'agressor, la gent atreta pels crits d'una dona que presencià el crim, s'ha interposat entre ambdós i pretenía linxar a Melquiades, causant-li ferides amb garrots i pedres. A conseqüencia d'això hi ha sis detencions.

Un soldat de Covadonga ha detingut al criminal.

El ganivet l'havía adquirit ahir mateix, al Rastre, per 75 cèntims, i mideix 40 centímetres de llarg per tres d'amplada.

Blasco Ibáñez a Madrid

Aquest matí ha arribat a Madrid en Blasco Ibáñez. S'assegura que porta el propòsit de fer propaganda a favor de la república francesa.

Defunció

S'ha rebut a Madrid un despatx de Santiago de Xile dient que ha mort el secretari de la Legació d'Espanya don Pau de Benito.

A l'acte de l'enterrament es pronunciaren nombrosos discursos, amb assistencia dels ministres i notabilitats més caracteritzades.

Els republicans

S'ha reunit al Congrés la minoría republicana.

Cap dels reunits digué de què anaven a tractar, però es suposa que s'ocuparàn d'assumptes relacionats amb la guerra o amb les mides adoptades pel Govern prohibint mitings i reunions públiques.

Del Marroc

Ocupació de noves posicions

En el ministeri de la Guerra s'han rebut details de l'ocupació de les últimes posicions de la zona de Melilla.

Les tropes sortiren a les onze de la nit per a arribar a la matinada a les posicions que anaven a ocupar. Recorregueren, entre anada i tornada, totes les forces, incloès les d'infanteria, més de 50 kilòmetres, sense que ocorreguessin incidents, a pesar del terreny accidentat en que es movíen algunes columnes.

Des del dia de l'ocupació fins avui no s'ha registrat cap novetat.

La tranquilitat és absoluta en tot el territori de Melilla.

Ahir enviàrem important convoi des de Zaio a les noves posicions, escoltat per tres esquadrons de cavallería únicament, no obstant els 25 kilòmetres que separen ambdúes posicions.

L'aspecte del territori ocupat es ja com si l'haguessim dominat des de llarga data. A la posició més avançada hi arriben ja carros i automòbils lleugers.

L'important aiguada de Hafi Berchan, dominada per la posició que prenguerem, és la que utilitzen fins tribus allunyades d'elles més de 15 kilòmetres.

El domini d'aquesta aiguada ens dóna la possessió efectiva del territori.

A les noves posicions han acabat ja les obres de defensa i s'han construit camins per a baixar d'elles al pla.

De Valencia

Valencia. — Ha sortit per a Barcelona, l'exprés, el president de l'Ateneu Mercantil, don Ricard Serrano.

—El dissabte és esperat en aquesta l'exministre d'Instrucció Pública senyor Bergamín. Estarà aquí fins el diumenge, que retornarà a Madrid.

—Ha mort a la barriada del Cabáñál la famosa actriu Ampar Guillen de Rivelles.

Actualment estava retirada de la vida artística.

Vaga acabada

El governador civil de Ciudad Real telegrafía que es considera satisfactoriament acabada la vaga dels obrers agrícoles en aquella provincia.

La jornada de la Cort

La pròxima setmana marxarà la Cort a la Granja.

Darrera hora

Conferencies telefòniques i telegràfiques del nostre servei particular

Madrid, 9, de 1 a 3 matinada

De provincies

San Sebastián. — El rei sortí de l'hotel on posa, acompanyat del senyor Quiñones de León, donant un curt passeig.

A dos quarts d'onze marxà en automòbil a La Porrera per a veure les quatre aquetes que li han sigut portades d'Anglaterra per al monarca i que seràn destinades al joc del Polo.

El rei esmorzà a l'hotel de retorn de la seva excursió amb el senyor Quiñones de León i el comte de Aibar.

Don Alfons entregà al governador civil un regal per a que aquest l'entregués a Julià Polo com a premi a la seva honradesa.

Aquest noi trobà a l'estació un mocador pertanyent al rei i l'entregà a les autoritats.

Càdiz. — Com a protesta contra el nou impost creat per l'Ajuntament han tancat les seves portes la majoría de les botigues d'aquesta capital, a excepció de tres d'elles que custodia la policía.

La guarda civil de cavallería patrulla pels carrers de la capital. Se tem que empitjori la situació.

Per ordre governativa són detinguts a l'entrar a la població tots els genres destinats als industrials que es neguen a pagar l'impost.

Almería. — A les deu del matí ha comunicat la direcció de Granada la mort del concessionari dels ferrocarrils del Sur d'Espanya, don Iu Bosch. Han estat sospesos els treballs en tallers i oficines en senyal de dol.

La mort ha produit sensible impressió.

En Pau Iglesias

Ha retornat a Madrid el diputat socialista Pau Iglesias.

De Mejic

El representant de Mèxic a Espanya, senyor Sánchez Azcona, ha rebut un despatx oficial firmat pel general Obregón, en el que li participa que s'ha obtingut un gran triomf contra els generals Villa i Angeles, ocupant la ciutat de León, en la que hi havía artillería i municions.

Ha començat immediatament la reparació de les linies ferries.

La batalla durà cinc dies i els generals derrotats han fugit cap al Nort, essent perseguits activament.

Entrega d'un monument

El divendres, a les sis de la tarde, se verificarà solemnement l'acte d'entregar a l'Ajuntament de Madrid el monument erigit al Passeig d'Atocha als herois del Caney.

Una festa

Aquesta tarde se celebrarà als jardins zona de recreus del Retiro, la gran festa de la Caritat, a benefici de l'Institut Rubió.

Formen el programa una gran kermesse, concert per la Banda Municipal, cinematògraf, tòmbola i gran coulló.

DE LA GUERRA

De l'estranger

En Bulow a Italia

Roma. — Diuen els diaris, invocant seriosos testimonis, que Hinderburg, exconseller de l'embaixada d'Alemanya a Roma i nebot del mariscal del mateix cognom, havía abandonat la capital italiana, i al mateix temps, que el príncep de Bulow ha retornat a Italia. Testimonis oculars l'han vist a Roma.

També han sigut avisats d'això la policía i el ministre de Negocis estrangers.

Manifestacions a Berlin

Zurich. — Segons el «Berliner Tageblatt», orgue dels socialistes suiços, el dia 18 del passat maig, un grupu de manifestants que no baixaría de dugues mil persones, en sa immensa majoría dònes, se situà davant del palau del Reichstag, a Berlín, demanant a crits el terme immediat de la guerra. Intervingué la policía i dispersà als manifestants, essent per això obligada a usar de grans violencies.

S'afegeix an això que les autoritats alemanyes s'esforcen per a que no s'entei el poble de la veritable situació de les coses, prohibint ademés a la premsa alemanya parlar de rès d'això.

Monjos detinguts

Roma. — Telegrafíen de Bari al «Giornale d'Italia» que han sigut detinguts en aquella localitat cinc monjos que feien senyals lluminoses per intervals quan la ciutat estava a les fosques. Al graner del convent ha sigut trobada amagada una màquina de trasmetre senyals i nombrosos documents establint els efectius dels exèrcits beligerants, així com una correspondencia que estableix que els monjos dominics detinguts estaven en relacions epistolars amb els dominics de Viena.

Victories italianes

Roma (Oficial). — Nostres forces s'han fet amos d'amdúes vores de l'Isonzo, tenint en crítica situació a la ciutat de Tolmino.

A l'Isonzo inferior s'estengueren ponts militars, passant a la vora oriental varis contingents.

A la vall alta de l'Isonzo han passat ja nostres tropes la muntanya de Caporeto.

Nostres baixes són insignificants.

Nostres destroiers bombardejaren ahir la població de Montfalcono.

Tres bateries del castell Duino obriren foc violent contra nostres navilis, essent apagat per aquests. Nostres granades incendiaren el castell.

Un dirigible italià volà abans d'anit sobre Pola, llençant varies bombes, que feren explosió en llocs d'evident caràcter militar.

DIVERSIONS PUBLIQUES

Teatres

Teatre Principal

Companyía Còmica del Teatre Cervantes de Madrid. Director

RIQARD SIMO RASO

Dissabte debut — Primer abono moda — Doble estrena: «La leyenda del maestro» (dos actes). «Mi querido Pepe» (dos actes) — Diumenge tarde i nit, la mateixa funció — Despatx a comptaduria.—Segueix obert l'abono.

Teatre Tívoli

CIRC EQUESTRE RANCY.—Avui dimecres tarde, a les cinc, nit, a dos quarts de deu, grans funcions populars a preus econòmics per tota la companyia amb la que sobressurt el número de gran èxit Mr. G. Marck i sos lleons Preus (timbre inclòs): Butaca o cadira de pista amb entrada, 1'50. Davantera de paraís, 1. Entrada general, 0'50 cènts.—Divendres dia 11, benefici del Representant de la companyia, forma el programa 32 números y prenent-hi part el matador de braus «Canario», qui entrarà a la gavia dels lleons. Es rifaràn quatre monedes d'or en una onça de tres lliures esterlines.

Teatre de Novitats

Temporada d'istiu. Companyia dramática espanyola

MARGARIDA XIRGU

Avui dimecres, nit, a un quart de deu, primera d'abono a moda, l'entremés de J. Fernández y J. Muñoz Seca

El milagro del santo

i la comedia en tres actes, de Sabatino López, traduida per Ricard Catarineu

El tercer marido

Demà dijous «La reja» i la comedia en dos actes de Manel Linares Rivas, «La garra».—Divendres, segona a moda, la comedia en tres actes «Madame Pepita».—Es despatxa a comptaduría.

Teatre Nou

Avui dimecres tarde a les quatre, sencilla. Butaca amb entrada, o'30. Entrada, o'10. «El sastre del campillo». A les cinc doble. Butaca amb entrada, o'60. Entrada, o'20, 2 obres d'éxit. Primer, «El genio de Velázquez». Segón, «La pandereta», exitaç enorme. Nit, a un quart de deu, sencera. Entrada, o'35: Primer, «El genio de Velázquez». Segón, «El sastre del campillo». Tercer, «La plebe». Quart, «La pandereta». —Demà dijous tarde, debut del colós de l'art soberà de les imitacions ERNEST FOLIER'S, únic en el món.

Cinematógrafs

SALA MERCE

Cinematògraf i grutes

Avui programa sensacional

Pel·licoles emocionants

La copa envenenada

1.700 metres

Amor i gratitut

700 metres

Mort per la patria

Revista alemanya

de la guerra presa sobre'ls camps de batalla «Revista francesa», etc., etc.

Noves reformes i noves sorpreses a les

Grutes maravelloses

titulades el

Palau de la rialla

Gran saló cine Doré

Avui dimecres hermosissim programa de pel·licoles i grans atraccions.

El millor programa de variétés de Barcelona

El notabilissim duet LOS WIVESKIS, ovacionats en son repertori, creació seva. Ovacions grans a la cançonetista BELLA EMILIA, inimitable en son couplet de «La Chulona», en unes veròniques imitant a Belmonte. Gran éxit de la cançonetista ingènua tan volguda d'aquest públic LA GOYITA.

Entusiasme gran, lo mai vist, el maximum de l'éxit l'alcança la célebre cantant MARIA STELLINA, dita amb justicia el rossinyol del Doré.—Fixar-se amb els artistes que componen el programa.

Bella Emilia :: Stellina :: Wiveskis :: Goyita

Aviat grans debuts.

Varies

FRONTO COMTAL

Nit, a un quart d'onze:

Rojos: MUNITA i LARRINAGA

Blaus: ORTIZ i EGOZCUE

Entrada a Cancha 2 pessetes. A primer pis 1

SATURN PARC

Elegant centre de sports. Sensacionals atraccions americanes patentades i úniques a Espanya.

Concerts nit, per la distingida orquestra

MARCUCCI

del Conservatori de Paris.—TARDE i NIT per la reputada Banda del Regiment de VERGARA.—Passeigs amb camells, il·lusions, etc., etc.

Esmeradi servei de cafè. Entrada de passeig, 10 cénts.

NOTA.—Demà dijous dedicat als nens amb focs japonesos.

Music - Halls

POMPEYA Tots els dies tarde i nit grans concerts per reputats artistes.—TRIO ESPINOSA.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 105, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Variétés».

Folies Bergère

Comte de l'Assalt i Marqués del Duero. — Telefons núms. 3928 i 3929. Gran Concert a l'estil dels millors de l'estranger.

Pati Andalús :·: Saló Anglès

Saló Xino :·: Gran Restaurant Bleu

Elenc artistic de primer ordre. Exit de **MATI-BRACCO** i son excèntric

Avui dimecres presentació de

PAQUITA UBICI

ballarina descalça

Music-Hall LA BUENA SOMBRA
Tots els dies tarde i nit
GRAN CONCERT
CELEBRITATS MUNDIALS
ENTRADA LLIURE

ALCAZAR 7, UNIÓ, 7. Gran espectacle de varietés.—Totes les nits a les onze en el

nou foyer de istiu

l'original orquestra de Cabaret

Elia Attanasio

nova a Barcelona

Butlletí Comercial

LA BORSA

La sessió d'ahir al matí al Borsí dona de tanca:

Nords 70'80 fi de maig, Alacants 70'80 orense 00'00 fi de juny.

De tres a quatre de la tarde es feren a Llotja els següents canvis:

Interior 4 per 100 A.	77'10-77'00-05-76'90
Idem B.	76'70-75-65
Idem C.	75'00-05
Idem D.	72'40
Idem E.	71'35
Idem F.	00'00
Idem G i H.	77'00
Amortitzable 5 per 100 A	94'00-93'80
Idem B.	92'30
Idem C.	92'25
Idem D.	91'35
Idem E.	00'00
Idem F.	00'00
Idem 4 per 100 A i B.	00'00
Exterior 4 per 100 A.	00'00
Idem » » B.	00'00
Idem » » C.	00'00
Idem » » D.	00'00
Idem » » E.	00-00
Idem » » F.	00'00
Municipi.	
Idem 1899	90'12
Idem ser. A, B i C, 1906.	84'00
Idem aixamplis 1907	00'00
Idem id. 1913	80'12
Idem 1907 L.	00'00
Idem serie E, 1912	79'37-50
Idem id. F.	79'50
Idem id. ampliació 1912 B.	00'00
Idem idem 1913.	79'00
Idem semestre	00'00
Idem Bons Reforma.	83'25
Mancomunitat	85'25-12
Diputació	00'00
OBLIGACIONS	
Almansa adherida 3 per 100.	69'50
Idem id. 4 per 100	00'00
Idem no adherides	00'00
Segovies	82'75
Nord 4 per 100 (Osca)	81-50
Idem 4 i mitj (Alsásua)	87'25
Idem prioritat	00'00
Sant Joan	71'25
França 2 quart per 100	51'00
Alacant 5 per 100 A.	00'00
Idem 4 i mig per 100 B.	87'62
Idem 4 per cent C	00-00
Idem 4 per cent D	77'50
Idem 4 i mitj per 100 E.	00'00
Orense primitives	36'75
F. C. Secundaris	00'00
Canal Urgell.	00'00
Roda a Reus.	47'00
Tranvíes 4 per 100	80'50
Idem 5 per 100	00'00
Lleida a Reus	70'00
Port de Barcelona 1908,	00'00
Port de Melilla.	00'00
Trasantlantiques, 4 per 100	00'00
» 5 » 100	00'00
Càceres a Portugal, 5 per 100	00'00
Elèctriques 4 per 100	00'00
Elèctriques 5 per 100 1912	00'00
Gas i Electricitat 4 i mitg per 100.	88'50
Energia Eléctrica.	00'00
Companyia va enciana d'Electricitat	00'00
Tabacs Filipines	97'75
Andalús 4 i mitj per 100	00'00
Sucreres estampillades	00'00
id. no id.	00'00
ACCIONS COMPTAT	
Nord.	70'80
Alacants	70'90-60
Orense.	00'00
Plates	54'20
Telefons	95'00
Societat General de Telefons.	00'00
Espanya Industrial	00'00
Gas	00'00
Andalús	50'00
Colonial	00'00
Mercantil	00'00
Banc de Barcelona	00'00
Andalús	00'00
Foment d'O i C.	00'00
Construccions i Paviments	00'00
— Fi de juny —	
Nord	70'75-80
Alacants.	70'90-85
Andalús.	00'00
Plates	00'00
Orenses	00'00

CUPONS

EL CANVI

Lliures.	25'18
Francs.	96'75
Marcs	109'00
Roma	00'00

Centre Cotoner de Barcelona

Telegrames oficials del 8 de juny de 1915

	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	3.er Tel.	4.rt Tel.	Tanca
Disponible	5'78	o'oo	o'oo	5'74	o'oo	o'oo
Futurs						
Maig-Juny	5'68	5'64	o'oo	5'64	o'oo	5'63
Juliol-Agost	5'83	5'79	o'oo	5'79	o'oo	5'78
Sepbre-Otbre.	o'oo	o'oo	o'oo	o'oo	o'oo	o'oo
Otbre.-Nobre.	5'99	5'97	o'oo	5'97	o'oo	5'96
Janer-Febrer	6'05	6'04	o'oo	6'03	o'oo	6'02
Març-Abril	6'10	6'09	o'oo	N.	o'oo	6'07

Liverpool.—Vendes: 10,000 bales contra 8,000 l'any anterior.

ALEXANDRIA	Apertura ahir	Apertura avui
Futurs		
Maig.	15'26132	15'27132
Novembre	17'6.32	6'18'32

JUMEL	Tanca anterior	Obertura	Tanca
Maig.	8'22	8'22	8'23
Novembre.	8'86	8'84	8'84

NOVA YORK	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible.	10'60	—'—	—'—	o'oo
Futurs				
Maig	10'19	10'12	10'10	10'10
Juliol	10'46	10'38	10'37	00 00
Octubre	10'79	10'47	10'72	10'68
Gener.	10'95	10'90	10'89	00'00

NOVAORLEANS	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible.	9'68	—'—	—'—	o'oo
Futurs				
Maig.	9'86	9'80	9'8	o'0074
Juliol.	10'22	10'19	10'16	10'309
Octubre	10'47	10'44	10'41	o'0038

Arribades als ports de s EE. UU., 00,00.17 bales en un día contra 00,000 l'any anterior.

Mercats estrangers

ESTACIO ENOTECNICA D'ESPANYA A CETTE

PREUS DE PRODUCTES AGRICOLES ESPANYOLS Y ALTRES EN LES PLASSES DE CETA Y MARSELLA

Olis: els 100 kilograms, Borges, de 145 a 165 francs; Aragó, de 150 a 145; Andalusia, de 125 a 150. Tortosa, de 000 a 000.

Alcohols: de vi, bon gust, de 105 a 110 francs, hectòlitre; de brisa, de 00 a 100; Nord, de 00 a 00; Nord extraff, de 100 a 105; d'industria, de 00 a 00; cognac, de 00 a 90.

Sucres: de 110 a 112 francs els 100 kilgs.; cristallisats, 00 a 00; *en entrepot*, de 00 a 00; bords 00 a 00; en brut, blancs, de 70 a 74; rojos, de 52 a 54 frcs.

Fruites: peres, de 00 a 00 francs; pèssecs, de 00 a 00; raim, de 00 a 00; pomes de 40 a 70; albercocs, de 00 a 00; cireres, de 40 a 50; magranes, de 00 a 00 el mil; llimones, de 00 a 00 el mil; taronges, de 55 a 60 francs; mandarines, de 00 a 00; melons, de 0,00 a 00 dotzena.

Fruites seques y licors: ametlles d'Alacant de 250 a 260; de Cartagena, de 000 a 000; de Mallorca, de 120 a 135; amb closca de Tarragona (mollar) de 115 120; de Cartagena, de 90 a 100 vellanes de Tarragona, de 000 a 000; amb closca de 85 a 95; panses de Málaga, de 92 14 francs caixa de 10 kilos; de Dènia, de 00 a 00 francs les caixa de 10 kilos; de Dènia, de 00 a 00 francs les 100; prunes seques de 70 a 100; figues, de 40 60; pinyons, de 190 a 200; cacauets, de 00 a 00, anís de Málaga, de 90 a 95; comins de 00 a 00 escayola, de 50 a 55

Legums (verdes y seques): ceves, de 22 a 28 clacs alls de 100 a 150; patates; de 12 a 14; noves de 16 a 18, llantíes, de 70 a 110; mongetes, de 55 a 60; arroç, de 45 a 50; pèsols, de 30 a 40; faves de 00 a 00; tomàques, de 75 a 95.

Forratges: herm. de 10'50 a 10'75 francs; aufals de 10 a 12; palla, de 4'75 a 5'00; garrofes, de 00 a 00; segó, de 12 a 18 els 100 kilograms.

Suros: els mil, superfi, de 00 a 00 francs; fi, de 00 a 00; ordinari, de 00 a 00.

Varis: safrà, de 000 a 000 francs kilo; pebre molt, dolç, de 100 a 150 els 100; mares de vi, de 25/30 p. % el grau de cristalització de o'90 100 franc; tàrtres, 70/80 p. % el grau de cristalització 1'70

VINS ESPANYOLS A CETA

Alacant, de 13 a 15 graus, de 00 a 00 francs hectòlitre; Alacant, de 11 a 12 id. de 00 a 00 id. id.; Benicarló, de 11 a 12 id., de 00 a 00 i de Catalunya, de 10 a 12 id.; de 00 a 00; Priorat, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Tarragona (Vendrell), de 12 id., de 00 a 00; Utiel (tipo Aragó), de 11 a 12 id., de 00 a 00; Valencia, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Valencia, rosat, de 12 id.; de 00 a 00; Vinarós, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Moscatell (9 a 10 licor), de 15 id., de 00 a 00; Misela blanca 9.º 10º (licor), de 12 a 15 id., de 00 a 00; Misela roja 9 a 10º licor) de 12 a 15 id., de 00 a 00; Vi blanc sec de Valencia, de 11 a 12 id, de 00 a 00 Vi blanc de la Manxa, de 11 a 12 id., de 00 a 00 Vi blanc de Catalunya, de 10 a 12 id., de 00 a 00 de Xerès y Màlaga, ordinaris y superiors, de 80 a 250 francs.

Ceta, 29 de Maig 1915 - El director de la Estació, *Lluis Ariamendi.*

ESTADÍSTICA COMARATIVA DE L'IMPORTCIO GARPCA ÍCO LA ESPANYOLA A FRANSA EN GENER DE 1916

VINS.—Durant el passat gener Espanya va enviar a Fransa per les diferentes Duanes de la rey pública 27,77 hectòlitres de vins ordinaris 8t p,067 de licor, que sumen en conjunt 33,430 hecòlitres. En el mateix mes de 94 nostre importació fou de 261,264 hectòlitres. lo quedefa una diferencia a favor de gener de 1914 ds 227.826 hectòlitres.

El comerç especial de vins espanyols ha sigut durant aquest mes, de 3,098 hectòlitres valorats en 204,000 francs. Habent passat al consum 2,918 hectòlitres.

Italia durant l'esmentat mes importà 853 hectòlitres contra 84.603 que va enviar en el mateix mes de 914.

Argelia importà a Fransa en el mes susdit 441,329 hectòlitres de vins ordinaris y 1,498 de mostos frescs y misteles, que suman en conjunt 442,827.

Tunis importà 866 hectòlitres.

Turquía ha importat en el citat mes de gener 000 hectolitres de vins de licor.

D'altres paisos s'importaren 227 hectòlitres de vins ordinaris y 2.01 de vins de licor que orman un total de 2,242 hectòlitres.

OLIS.—Durant l'esmentat mes arribaren d'Espanya 171,000 kgrms. d'oli. En el matelx Ee de 1914 varem importar 1.971.400 kilògrm sigui 1.800,400 mes que en gener de 1911.

El comerç especial de nostres olis en aquesta nació durant el mes de Gener d'aquest any ha sigut de 91,600 kilóg. valorats en 101,000 francs; habent passat al consúm 91,600 kilóg.

Italia durant l'esmentat mes importà 74,000 kilògrams.

FRUITES.—L'importació de nostres fruites a Fransa durant el mes de gener de 1119, ha estat de 1,639.700 kilògrs. quin valor puja a 3.168,000 francs.

En el mateix mes de 1914, l'importació fou de 10,877.800 kilògrams, resultant una diferencia a favor de gener 191, de 4,761.900 kilògrams

ARRÓS Y LLEGUMS (verdes y seques).—La seva importació va esser durant el mes de gener de 19, de 259.800 kilògrams, valorats en 86,000 francs. En igual mes de l'any anterior varem importar 36.400 kilógrams resultant una diferencia en favor de Gener 9 5 de 123,400 kilógrams.

SAFRÀ.—En el mateix mes també entraren a Fransa 2,400 kilògrams de safrà.

En resum dels datos que acabem de consignar se'n desprèn que, comparada nostra importació de gener de l'any 9 5, amb la del mateix mes de 194, resulta que ha aumentat en fruites 4.761,900 kilógrams, en llegums 123,470, i ha disminuit en vins 227,826 hectòlitres, i en olis 1,800.400 kgs.

El valor total de tots els productes espanyols importats a Fransa, durant el mes de Gener de 1911 s'eleva, segons la manera de calcular les estatístiques franceses, a francs 37.991,000 y els productes francesos exportats a Espanya ascendeixen a 3.478.000 francs resultant un benefici a favor d'Espanya de 34.513,000 francs.

CETA. — Per aquest port han vingut d'Espanya durant el mes de gener últim 7 hectòlitres de vins ordinaris y 16 de licors y misteles. Havent passat al *consum* 24 hectòlitres.

VENDREL

Preus que han regit en el mercat del diumenge:

Blat de moro roig, a 14'50 ptes. la granera de 72 litres; Blat de moro blanc, 14 ptes. la granera de 72 litres;
Favetes, 14'00 ptes. la quartera de 72 litres
Cibada, 8'00 " " " " " "
Beces, 16'50 " " " " " "
Ordi, 9'00 " " " " " "
Garrofes, de 6'00 a 6'25 ptes. quintà català
Palla, a 3 ptes. quintà català; Vins, per a destilar de 4 rals a 4 i quart per grau i carga; Vins, per al comerç a 4 i mitg rals per grau i per carga; Alcool vinic, de 95 graus centecimals a 115 ptes. Hectòlitre; Alcool brisa, a 96 ptes. l'hectòlitre 100 graus; Yártaro, preu aproximat a 52'50 ptes, el quintà de 100 graus. T. G. Crèmor, a 355 ptes. 100 kilos; Gallines, a 11 ptes. parell; Polastres, 4'50 ptes, parell Conills, de 2'50 a 3 ptes. parell; Ous, de 1'30 a 1'40 ptes. dotzena; Tocinos mamellons, de 18 a 20 ptes.

FILLS DE F. MAS SARDA

BANQUERS

Rambla del Mig, 20, junt a l'Hotel d'Orient

Banca, Canvi, Valors, Cupons, Negociem el cupó primer Juliol dels Deutes 4 per cent Interior i Amortitzable.

Ateneu Pi i Margall

Instalats en el carrera de S. Miguel, 3 i Paredes, 4.-BARCELONETA

Dispensari-mèdic-public i gratuit baix la direcció del doctor don Lluis G Nogués Gurri, amb la cooperació de l'experta professora en parts donya Isabel Rabassa Bofill.

Dies i hores de visita:

Dilluns, dimecres i divendres: De set a vuit de la tarde.

Dimars, dijous i dissabtes: De dèu a onze del matí.

Assistencia a parts:

A càrrec de la professora donya Isabel Rabassa Bofill, tots els dijous i dissabtes, d'onze a dotze del matí

RIBERA I ROVIRA

CORRANDES POPULARS

Exemplars enpaperverjurat: 0'30 ptes
Idem. en paper de fil numerats i signats per l'autor: 1'00 pta

De venda: En l'administració d'EL : POBLE : CATALA i en la Llibreria "LAVENÇ".

Imp. d'EL : POBLE : CATALA, Est, 16.

Les injeccions, els lavatjes, el sándal i arheol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entretenen la cura. Amb les especialitats PARADELL en pocs dies se logra la cura complerta.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assalt, 28 : BARCELONA :

FRANÇA AMADO : llibreter : i editor
Obres de Dret, Ciencia, Literatura — Art, etc., etc. —
COIMBRA (Portugal)

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lleres, propietaris, industrials i comercials des de'l 1 12 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre generes, pianos carruatges i tota garantía que convingui Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

CICLES MOTOS SUN.
SANROMA
Els més sòlids i lleugers
Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

ESQUELES MORTUORIES
SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMTA, FINS A LES DUES D LA MATINADA

A ÁGUIA

Revista mensual de literatura, art, ciencia, filosofia i critica social.—Directors: TEIXEIRA DE PASCOAES i ANTONIO CARNEIRO. Secretari i administrador, ALVARO PINTO. Corresponsals: a París, PHILÉAS LEBESGUE; a Espanya MIQUEL DE UNAMUNO (Salamanca); a Catalunya, RIBERA I ROVIRA (Barcelona); al Brasil, ALMAQUIO DINIZ (Bahía).

Redacció i Administració: Plaça de la República 160

PORTO (Portugal)

Preus de suscripció:

Barcelona el mes	1'00 Ptes.
Espanya trimestre	4'50 »
Estranger	9 »

El : Poble : Català

Diari Federal Nacionalista Republicà

Butlletí de suscripció

Don _____

de _____ carrer _____ núm. ____

se suscriu per un trimestre començant el dia ____ de _____

de 1914.

FIRMA

_____

NOTA: *Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ, acompanyant l'import de la suscripció en lliurança de fàcil cobrament*

LA MUJER EN SU CASA

REVISTA MENSUAL DE
LABORES
ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS

ES UNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1905.

PÍDANSE PROSPECTOS
Á LA CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIERE
Núñez de Balboa, núm. 21.—MADRID